

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosilce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za millimeter stolpec

Štev. 14.

Krainburg, 17. februarja 1943.

Leto 8.

Sovjetski načrti spodleteli ob odporu nemških armad

Elastično vodstvo boja in odločni nasprotni napadi so preprečili sovražnikove namere

Oberkommando der Wehrmacht je dne 15. februarja objavilo:

Sovražnik je poskušal na Vzhodni fronti z vedno novimi odredi, ki jih meče v bitko namesto izkrvavljenih, operirati z zajetjem in prodorom ter tako doseči odločilen uspeh.

Nemške armade so z neomahljivim odporom, elastičnim vodstvom boja in odločnimi nasprotnimi napadi preprečile namero Sovjetov in prizadele sovražniku vedno znova najtežje zgube.

Pri Novorosijsku in na nekaterih drugih mestih kubanskega mostišča podvzeti sovražnikovi napadi so bili ob njegovih visokih krvavih zgubah odbiti.

Silovitost zimske bitke med izlivom Dona in prostorom severno od Kurska zopet narašča. Sovražna konjiška skupina, ki je ob srednjem Donecu sunila v naše ozadje, je bila odrezana od svojih zvez zadaj in bo v kratkem ugonobljena.

V teku odmikanj iz Doncovega loka na predvideni skrajšani obrambni položaj, sta bili po načrtih in ne da bi sovražnik mogel ovirati, izpraznjeni mesti Rostov in Vorosilovgrad.

Na fronti med Volhovom in Ladoškim jezerom ter pred Leningradom je sovražnik tudi včeraj napadel na široki fronti. Napadi so se zrušili v združenem ognju vseh orožij. Letalski odredi zračnega orožja so kljub težavnim vremenskim prilikam prizadele sovražnim napadnim četam občutne zgube in nad temi bojišči sestrelili 19 sovražnih letal. V zalivu pri Kronstadtu je neka pomorska obrežna baterija odbila sovražni napad.

Stalin naj vlada vso Evropo

Rooseveltova izdaja dokazana

Razveljavljanje Potomacovih obljub — Nesramno ogrožanje malih narodov

Berlin, 16. februarja. Že večkrat je dal Stalin razumeti, da se ne krije Roosevelt-Churchillovo lovljenje kalinov z Atlantsko karto z njegovimi željami. V tem, vsem narodom obljubljena pravica do svobode in samoodločbe — od česar so v anglosaškem območju živeči narodi značilno že vnaprej izvzeti — se ne sklada tudi kot dozdevni manevar z njegovimi ekspanzivnimi načrti tako da ni le samo odklonil, da se udeležuje pri tem prevarnem poskusu, temveč tudi dal razumeti v Londonu in Washingtonu, da mora smatrati tak program kot v nasprotju z njemu danimi zatrdili o izročitvi dežel, ki jih zahteva.

V tej zvezi zadobi šele svoj pravi pomen priporočilo ameriškega žida Lippmanna malim državam, da se pravočasno priključijo Sovjetski uniji in da opuste samostojno politiko. Da je Lippmann podvzel ta sunek v korist boljševiškega imperializma na izrecno pobudo Roosevelta, potrjuje zanimiva paralela v listu »New York Times«. Njegov washingtonski dopisnik, o katerem trdi United Press, da je izredno dobro poučen, grozi namreč sedaj ponovno malim državam: »Kdor ni z nami, je proti nam«.

Predvsem pa je važno vprašanje lista »New York Times«: »Ali je ameriška vlada sklenila, da reši taka vprašanja na podlagi moči politike ali na podlagi atlantske karte?« Odgovor na to je zadosti jase. One države, ki niso na strani plutokratsko-boljševiške zveze ali so ji celo napovedale vojno — tako naznanja Rooseveltovo trobilo — bodo morale same nositi posledice v taki Evropi, ki jo bo vladala v primeru po-

Na severnoafriški fronti je bilo včeraj živahno delovanje izvidniških čet. Nizki napadi zračnega orožja so bili učinkovito izvršeni proti zbiranju sovražnih oklopnjakov, topov in avtomobilov.

V morski ožini pri Dovru je bila z ognjem pomorske obrežne baterije pregnana skupina lahkih sovražnih pomorskih bojnih sil, ki se je bližala rtiču Grisnez.

Britanska letala so odvrгла v včerajšnjih večernih urah razstrelne in zažigalne bombe na nekaj krajev, večinoma vasi, v Zapadni Nemčiji. Prebivalstvo, zlasti v Kölnu, je imelo zgube. Nastale so škode po požarih zlasti v stanovanjskih četrtih. Osem izmed napadajočih bombnikov je bilo sestreljenih, štiri druga letala smo zbili na tla podnevi ob Rokavskem prelivu.

Roosevelt zahteva mrežo oporišč

Nov korak na potu imperialističnih zahtev svetovnega gospostva

Zeneva, 16. februarja. V mornariškem odboru reprezentančnega doma je zahteval, kot poročajo iz Washingtona, demokrat Vinson, predsednik tega odbora, da naj se kongres takoj bavi z metodami, ki naj dvedejo USA v posest cele vrste letalskih in mornariških oporišč, ki so zamišljena v obliki verige preko Pacifika. Mornariški minister Knox — tako je pripomnil Vinson — je že priporočil potrebo te mreže oporišč na Pacifiku.

Kaj namerava Roosevelt s tem, je jasno kot beli dan. Hoče si ustvariti enako kot je zahteval pri svoji konferenci v Dakarju od brazilskega državnega predsednika Vargasa, sistem oporišč ne samo na Atlantiku, temveč v celem pacifiškem prostoru, s katerim hoče obvladati morske ožine. Grabežljivi predsednik USA se pri tem prav nič ne zmeni za angleški imperij, gaulliste ali nizozemskega zaveznika. Vinson je namreč

prostodušno priznal, da bodo radi ameriškega načrta »trpele teritorialne posesti Francije in Nizozemske«.

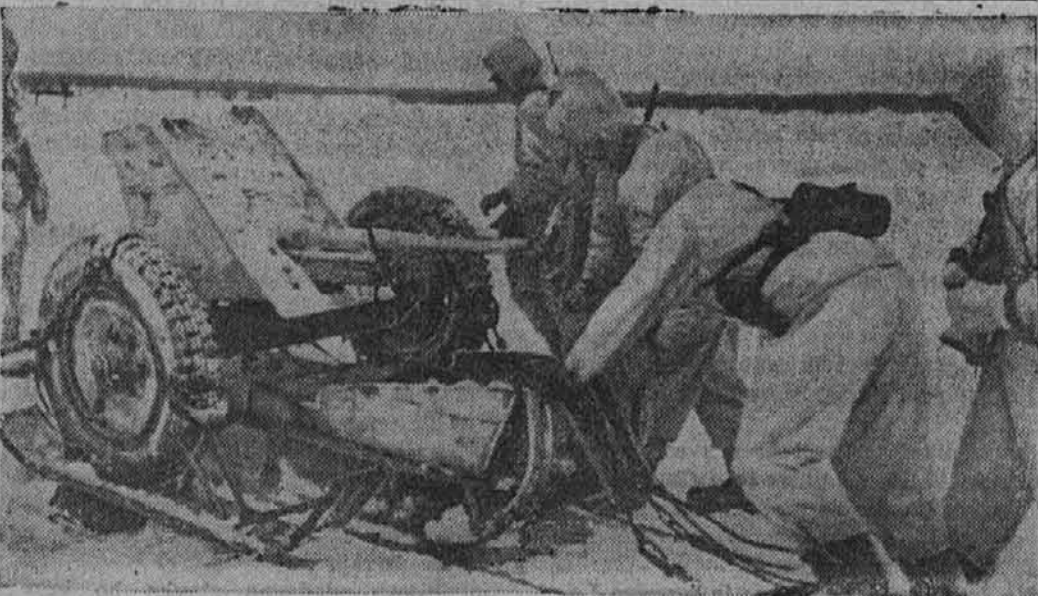
Značilno je pri tem, sedaj čez ves Pacifik raztegnjenem roparskem načrtu predvsem, da je Knox sam napeljal, da morajo USA ta oporišča obdržati tudi po vojni, kar je po poročilu iz Washingtona ugodno odjeknilo v reprezentančni zbornici. Rooseveltu torej ne zadostujejo več dosedanje posesti USA na Pacifiku, kot Wak in Guam, temveč hoče imeti za svoje načrte svetovnega gospostva brez ozira na posesti svojih zaveznikov gosto mrežo oporišč preko vsega Pacifika tja do Avstralije. Če je dosegel gospodar v Beli hiši svoj čas angleška oporišča še za 50, čeprav zastarelih rušilcev, nastopa sedaj brezobzirno napram svojim prijateljem korak dalje in zahteva ta oporišča zastoj in brez odškodnine. Da uresniči svoje načrte svetovnega gospostva, mu pride prav vsako sredstvo!

Doslej najboljši izid

Berlin, 16. februarja. Deželne cestne zbirke, ki so jih posamezni Gani opravili v mesecu januarju za vojno zimsko pomoč 1942/43 so imele doslej največji uspeh. Začasni izid znaša 63.035.128,44 Reichsmark. Pri enaki zbirki lanskega leta je bilo nabranih RM39.575.225,75. Vidi se torej porast za RM 23.459.902,69, to je 59,28 odstotkov.

Ta uspeh dokazuje, da se v usodnem boju našega naroda tudi domovina zaveda svoje dolžnosti.

Po ena grška in norveška ladja, ki sta bili v službi Anglije, sta bili potopljeni s torpednim strelom pred Lorenzo Marquez, kot poroča Stefani.

Pozimi dobi protioklopnjaško letalstvo na Vzhodu sanišča
Vod moštva spravi top v položaj. (PK.-Aufnahme: Kriegsber.: Rynas, PBZ., M.)

Odkod tolko sovjetskih oklopnjakov?

Berlin, 16. februarja. Dnevno poročila poročila OKW nove začudenje vzbujajoče številke odstreljenih, uničenih, uplenjenih ali negibljive napravljene sovjetskih oklopnjakov. Te številke so prej preizkušnje kot previsoke. Vsak, kdor je bil kot vojak na fronti, točno ve, kako natančno se preizkušajo odstreliti, predno se vračunajo javljajočemu oddelku oklopnjaških lovcev, bateriji napadalnih topov ali pionirski stotnji. Dvomljive odstrelne že vnaprej črtajo ali pa jih četni oddelki sploh ne javijo. Večinoma se nanašajo ti odstrelji oklopnjakov bojnih voz sovjetske proizvodnje. Angleške in ameriške bajno velike dobave so se pokazale razven v kotlinski bitki pri Harkovu samo v posameznih primerkih. Sedaj pozimi jih boljševiško vodstvo še prav ne uporablja, ker so daleko slabši kot njihovi lastni tipi KWI in II (klin Worosilow) in T 34. Naše protitankovsko orožje jih je doslej še vedno dosti lažje odpravilo kot boljševiške oklopnjake.

Kako pa more Sovjetska unija še vedno v taki izmeri proizvajati oklopnjake in jih metati v boj? Če je petletka še dokaz za desetno pripravljanje napada na Evropo, je to proizvodnja oklopnjakov. Nemčija vendar ve iz lastne skušnje, koliko je treba časa in težav, ki so zvezane s pogonom proizvodnje težkega orožja v velikih serijah. V poldrugem letu — toliko časa traja vojna s Sovjetsko unijo — vsekakor ni mogoče tudi z najbrutalnejšimi metodami ustvariti tako masno proizvodnjo. Tozadevne tovarne so uspeh boljševiških petletk, ki so se začele, ko sta v Nemčiji vladala še Stresemann in Brüning in še ni bilo moči misliti na prevzem oblasti.

Zmagoviti pohod nemške oborožene sile nas je uvedel v posest važnih ležišč premoga in rud v Sovjetski uniji. Rudna polja Kriwoj Roga in doneške kotline so že davno v naših rokah. Tovarne za oklopnjake in traktorje v Harkovu in Rostovu leže že za našo fronto. Druge važne tovarne, kot v Stalingradu, pač ne bodo najbrže nič več v tej vojni proizvodnji, tako uničujoče je šel preko njih vojni valjar. V smislu svojega cilja na bodočo boljševiško vojno delujoča oboroževalna organizacija Sovjetov pa je ustanovila tovarne, deloma daleč proč od rud in premoga, ki jih zaenkrat ni moči doseči. Da so bile te tovarne radi velikih stroškov prevoza surovin popolnoma nerentabilne, ni motilo gradilcev. Gotovo še v doglednem času ne bo nanje vplivalo dejstvo, da smo velik del surovin zavzeli. Pomenilo bi pa podcenjevanje sovjetskega pripravljanja za vojno, če bi hoteli smatrati, da so bile te tovarne brez premogovnih skladišč in zalog surovin. Toda z njimi se bo zgodilo kot z mnogimi drugimi, tudi najbrutalnejša sila končno ne more nadomestiti manjkajoče preskrbe.

K številkam oklopnjaških odstrelav moramo še pripomniti. Odstreljenega oklopnjaka ne smemo primerjati z odstreljenim letalom. Odstreljeno letalo se večinoma lahko uporabi le za staro železo. Za premikanje nesposobni oklopnjak pa se vsekakor lahko tekom boja ali sledeče noči odvede stran in po nekem času kot popravljen zopet lahko nastopi znova v boju. Pogosto smo že našli bojne vozove, ki so bili po sledovih strelav že večkrat odstreljeni. Zato je tudi sedaj pri vsakem boju ena najvažnejših nalog, da takoj razstrelijo oklopnjake z minami itd. ponočne poizvedovalne in napadalne čete. Sicer bi bilo prelahko, da po nekaj tednih mrtva strašila na novo ožive.

Poleg tega soglasno izhaja iz poročil čet, da so nasprotnikovi bojni vozovi slabeje oboroženi in izgrajeni. Gotovo posledica časovne stiske; kajti grobo delo se vedno izvrši hitreje kot skrbno precizno delo. Ravnotako poročajo o pomnoženem nastopu lažjih tipov, ki se jih tudi lahko hitreje izgotovi kot težke in zelo težke. Kljub temu pa, čeprav so slabše posadke in tehnika na-

Nadaljnji obrambni boji na Vzhodu

Sovražnik je zgubil včeraj 129 oklopnjakov — Silen napad na luko Plymouth

Oberkommando der Wehrmacht je dne 14. februarja objavilo:

Krajevni napadi, ki jih je izvajal sovražnik po silni pripravi topništva južno od Novorosijska in na ozemlju ob spodnjem Kubanu, so ostali brez uspeha.

Strmoglavci so napadli sovjetske položaje in zbrane čete ob obrežju južno od Novorosijska ter prevozne ladje na morju pred mestom in prizadeli sovražniku težke zgube ljudi in materiala. Dve prevozne ladje sta bili potopljene.

Medtem ko ob spodnjem Donu in Doncu ni bilo bistvenih bojnih dejanj, se je ob srednjem Doncu ojačil sovražnikov pritisk. Sovražna konjiška skupina, ki je sunila v naše ozadje, je bila prisiljena k boju.

Motorizirani odredi in odredi oklopnjakov ter Waffen 44 so vzlic silnemu odporu močnih sil sovražnih oklopnjakov in pehote vdrla globoko v po sovražniku zasedeno ozemlje, odstrelili 35 oklopnjakov in uničili neko sovražno skupino ter prekinili sovražnikove zveze v ozadju.

Vzhodno in severovzhodno od Charkova smo v takojšnjih zanosnih protisunkih tudi včeraj odbili močne sovražne napade. Nad 4000 mrtvih boljševikov je pokrivalo bojišče. 20 sovražnih oklopnjakov leži uničenih pred našimi položaji.

Edgar Bissinger.

Sovražnik je kljub silnim snežnim viharjem nadaljeval svoje napade v prostoru severno od Kurska. Bil je krvavo odbit. Sovražne sile, ki so vdrle na nekaterih mestih, smo uničili.

Na fronti med Volhovom in Ladoškim jezerom ter pred Leningradom so se deloma v silnih bojih od moča do moča zrušili novi napadi Sovjetov, ki so jih vodili z močno podporo oklopnjakov.

Vsega skupaj je zgubil sovražnik na vzhodni fronti v bojih včerajšnjega dne 129 oklopnjakov.

Neka divizija pehote, ki smo jo iz naprej porinjenih oporišč vzeli nazaj, je pod vzornim vodstvom svojega poveljnika divizije, Generalmajorja Postla, v devetdnevnih hudih bojih predrla močne skupine sovražnih čet, jih uničila in potem dosegla lastne črte.

V severni Afriki so le bojna dejanja krajevnega pomena. Zračno orožje je z dobrim uspehom napadlo cilje v luki Benghasi ter skupine sovražnih sil v obmejnem ozemlju med Tunezijo in Tripolitanijo.

Pri podnevnih in nočnih napadih britanskega zračnega orožja na nekatere kraje ob obrežju zasedenih zapadnih pokrajin, je zgubil sovražnik po dosedanjih poročilih deset letal. Poedine brez merjenja odvržene bombe v Zapadni Nemčiji so povzročile majhne zgube med prebivalstvom.

Po podnevnem napadu zračnega orožja na neko obrežno mesto v Južni Angliji je odred nemških bojnih letal v pretekli noči s številnimi razstrelnimi in zažigalnimi bombami napadel vojno luko Plymouth. Zadetki v napravah tvornic in oskrbovalnih obratih so povzročili znatna razdejavanja.

Živahna debata v Spodnjem domu

Zeneva, 16. februarja. Bliskovito je bila zopet enkrat osvetljen notranje politični položaj Anglije s torkovo debato v Spodnjem domu. Dozdevno brezpomemben dogodek je raznel duhove, namreč drugo branje po ministru za delo Bevina predloženega zakonskega načrta za zboljšanje pogojev v gostilniških in prenočevalnih obratih.

Načrt, ki praktično uvaža dalekosežno poddržavljenje te gospodarske panoge, je naletel na dosedaj najostrejši odpor konservativcev proti kakemu vladnemu ukrepu. Pri končnem glasovanju je glasovalo nič manj kot 116 poslancev proti zakonskemu predlogu, dočim jih je glasovalo za predlog 283. Parlamentarni dopisnik »Timesa« piše celo o »konservativnem uporu zoper vlado«.

Silni obrambni boji na žariščih

Sovražni naval je popustil spričo težkih krvavih zgub

Oberkommando der Wehrmacht je dne 12. februarja objavilo:

Pod dojmom svojih težkih krvavih zgub je sovražnik glede moči popustil pri navalu proti naši obrambni fronti na Vzhodu. Na žariščih pa trajajo še vedno giblivo vodeni obrambni boji. Sovražnik je ponovil svoje napade pri Novorosijsku in poskušal s svojimi ladjami vdreti v pristanišče mesta.

Čete neke divizije nemških oklopnjakov so v mostišču ob Kubanu preprečile sovražnikove poskuse zajetja in prizadele nasprotniku najtežje zgube. V zadnjih dneh so zgubili Sovjeti v odseku te divizije več kot 1700 mrtvih, 850 ujetnikov, 35 topov in številna, najraznovrstnejša orožja pehote.

V odseku ob Doncu in zapadno od odseka ob Oskolu ni bilo takega bojnega delovanja ko prejšnje dneve. Na posameznih mestih smo s premičnim vodstvom boja prestregli napade sovražnih udarnih čet in pri teh bojih uničili nek sovjetski polk in nek smučarski bataljon kakor tudi več baterij.

V prostoru severno od Kurska so se ob močnih nasprotnikovih zgubah izjalovili nadaljnji napadi Sovjetov na našo obrambno fronto.

Sovražnikovi napadi brez zveze v prostoru pri Velikem Lukiju so se zrušili. Napadi zračnega orožja na nared stoječe čete so povzročili, da so se mogli sovražni napadi voditi le razcepljeno.

Na fronti med Volhovom in jezerom Ladoga ter pred Leningradom je sovražnik ponovil na široki fronti svoje napade,

Kljub močni podpori letalcev in topništva in uporabi številnih oklopnjakov smo v hudih bojih zavrnili vse napade in pri tem odstrelili 53 oklopnjakov. Pripeljali smo številne ujetnike.

Nek oddelek lovskih letalcev je včeraj samo na tem frontnem odseku pri le dveh lastnih zgubah sestrelil 29 sovražnih letal.

Od severnoafriškega bojišča javljajo le krajevno bojno delovanje.

Britanski bombniki so v poznih urah včerajšnjega dne napadli severnonemško ozemlje. Prebivalstvo je imelo zgube. V mestu Wilhelmshaven so nastale neke škode na poslopjih. Pri nočnih motilnih poletih posameznih britanskih letal nad zahodnonemško ozemlje so bile odvržene posamezne bombe. Povzročile so le neznatno škodo. Sovražnik je zgubil po pomorskem topništvu in obrambi lovcev sedem letal.

Dnevno umre 10.000 Indijcev za lakoto

Tokio, 16. februarja. Kakor poroča Domej iz Bangkoka, je v državi Thai (Siam) nahajajoča se podružnica zveze za samostojnost Indije izjavila:

Britanske oblasti so, odkar je Gandhi zaprt, tako grozno pritiskale na indijsko ljudstvo, da je po vsej Indiji začelo zelo primanjkovati hrane. Spričo te okolnosti se je Gandhi odločil, da izvršujoč pasivno resistenco proti britanskim oblastim začne z gladovno stavko.

Gandhijeva gladovna stavka bo brez dvoma ne le v Indiji, ampak pri Indijcih na celim svetu povzročila razburjenje.

ZRCALO ČASA

Führer je podelil das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes Hauptmannu Brunu Kahlu, od delkovemu poveljniku v nekem oklopnjaskem polku, Kapitänleutnantu (Ing) Gerhardu Biebigu, Oberstleutnantu Wohlfartu Wickeju, stotniškemu šefu v nekem polku gorskih strelcev, Oberleutnantu G. B. H. u, vodji odreda v neki skupini strmoglavnih letal.

Dne 11. februarja je opazilo nemško lovsko letalo pri zapornem poletu vzhodno od otoka Krete dve angleški torpedni letali tipa »Beaufort«. Messerschmitt je takoj napadlo in sestrelilo obe letali. Strmoglavili sta v morje blizu otoka Scarpanto.

Po izdani odredbi se vzamejo iz prometa vse poštne vrednostnice bivše Jugoslavije s hrvatskim pretiskom in so od 15. februarja naprej neveljavne.

Dva 15 in 16 letna vajenca iz mesta Heide v Schleswig-Holsteinu sta se peljala na obisk v Hamburg. Ko se nista vrnila, so to skrbni starši naznanili policiji. Po dolgem polvedovanju so ugotovili, da sta oba dečka nedovoljeno hotela prekorčiti francosko mejo, pri čemur sta bila prijeta in privedena v Straßburg. Hotela sta priti skozi Francijo k afriškemu zboru.

Japonski cesarski glavni stan je objavil, da so japonske podmornice februarja potopile v vzhodnoavstralskih vodah šest sovražnih ladij s skupno tonažo 54.000 brt.

Lyon je od leta 1940, najbolj preoblikovano mesto Francije. Ze pred vojno je bilo pogosto težko dobiti stanovanje v tem mestu blagostanja in skopustva, toda brez konforta in čistote. Po tem ko se je število prebivalstva od 600.000 ob začetku leta 1940 po begu iz severne Francije in Pariza povečalo preko milijona, je bilo zelo težavno dobiti samo posteljo. Da se ta položaj ni zboljšal, ko je postal Lyon novembra 1942. središče za južni Franciji nastanjene nemške čete, je razumljivo. Da se ta stiska za potnike nekoliko omili, so prišle državne železnice na pametno misel, da postavijo na kolodvoru v Lyonu na stranske tire spalne vozove, katere oddajajo kot hotelske sobe.

Bolgarska vlada je sklenila, da bo na velesejmu, ki se bo vršil avgusta v Smirni, Bolgarija zastopana s posebnim paviljonom. Na enak način bo razstavila tudi Turčija na bolgarskem velesejmu v Plovdivu. Med obema državama se vrši živahna izmenjava blaga. Bolgarija dobavlja Turčiji les, premog, jamski les, papirno, železno blago, kemikalije in eterična olja. Doblja pa od Turčije vosek, levantinske šiške, čreslovino, ribje in oljivo olje, ribe, kolonialno blago, kože in kože ter v manjši meri tudi bombaž.

Ibn Saud je pustil otvoriti v četrtek po emirju Falsalu saudski parlament. Zbornični predsednik je izjavil v svojem otvorilnem govoru, da želi Saudova Arabija ohraniti dosedanje nevtralnost.

Kot poročajo iz La Linea, je bilo izkrcanih v Gibraltarju 25 angleških brodomilcev. Gre za moštvo konvoja, ki je bil potopljen v Sredozemskem morju.

Zgube, kot jih ta narod še ni poznal, preokupuje eden izmed najhujših sodelavcev Roosevelta, Byrnes, vodja organizacije za vojno gospodarstvo, za prihodnje vojskovanje USA. S to mračno napovedjo je poskušal utemeljiti nujnost od Roosevelta odredene uvedbe »tedno z najmanjšim delom« za vso USA.

Kongresu so predložili dva zakonska osnutka, ki predvidevata vojaško dolžnost za vse moške Severnoamerikance tudi v mirni dobi.

Angleško strahovanje v Indiji

Stockholm, 16. februarja. Glasom nekega poročila iz Londona je izjavil minister za Indijo Amery v četrtek v Spodnjem domu, da so Angleži dosedaj zaprli v Indiji 60.229 oseb. Na vprašanje nekega delavskega poslanca je še pristavil, da je bila v istem času prisiljena policija, da je v 470 primerih morala streljati in daje v 68 primerih moralo celo nastopiti vojaštvo.

Kmetije na Češkem in Moravskem pridelujejo več

Grehli preteklosti so popravljeni

Protectoratov minister za poljedelstvo in gozdarstvo, Adolf Hrubý je podal pred zastopniki časopisja pregled o stanju poljedelskega pridelovanja na Češkem in Moravskem in je govoril med drugim o težkem položaju prehrane pred enim letom, ko je bilo radi slabega vremena na Češkem in Moravskem pridelanih 17.000 vagonov žita manj. Zadanje leto pa je imelo delo tukajšnjih kmetov zopet uspeh in razvoj poljedelstva v četrtem vojnem letu je potrdil, da je omogočilo samo načrtno gospodarstvo, da so bili doseženi dobri pridelki. Lansko leto se je pravočasno napravilo natančen načrt obdelovanja. Minister je sporočil, da je bilo izplačanih za 81 milijonov kron (810.000 RM) nagrad za večje dobave živine in prašičev in da je nadaljnjih 100 milijonov kron (10 milijonov RM) rezerviranih za ta namen.

Kot eno izmed najbolj perečih vprašanj je omenil minister preskrbo z mlekom in ugotovil, da se prejšnja brezbriznost za pomen mlečnih izdelkov sedaj v vojni mašuje. K težavam za mleko sta prispevala še dolgotrajna suša in pomanjkanje zelene krme. Sedaj se pa dela tako energično na povečanju mlečne proizvodnje, da se je vidno povečala dobava mleka z ozirom na število mlekaric, čeprav je deloma padlo število mlekaric. Proizvajalna bitka bo letos stala posebno v znamenju prstnih in oljevitih sadežev kot tudi krminih rastlin.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerel Kurtent GmbH, Klagentfurt. — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. — Hauptschriftleiter: Friedrich Heitmann. — Kontakt mit dem Publikum: Dr. A. A. A.

sprotnikovih oklopnih orožij, je odstrel vsakega oklopnjaka poseben uspeh. Lahko je brati, da je kak Ritterkreuzträger s svojim protiooklopnjaskim topništvom, svojim napadalnim topništvom ali svojim 8,8 cm protiletalskim topništvom odstrelil na en dan 20 oklopnjakov. Z besedami se sploh ne more povedati kakšno napenjanje živcev, kakšno izdržanje grozečega sovražnega ognja je v tem, če je treba spustiti val sovražnih oklopnih voz na ugodno daljavo za strel. To zahteva vsakokrat vsega napora vseh mož. Priprava razstrelnih naprav po pionirju ali pešcu zahteva poguma, ki je brez primere.

Bilo bi napačno računati s hitrim padanjem števil odstreliv oklopnjakov. Proizvajalne možnosti Sovjetov so še zmerom velike. Ravno tako napačno bi pa tudi bilo misliti, da bo to šlo večno. Opaziti se bo moralo ne samo izpad zalag surovin, tovarn, delovnih moči itd., temveč se morajo nekega dne izriniti tudi stroji in orodje. Boljši vojni vodstvo je brez dvoma postavilo na karto svetovne vojne vse, kar je imela rezerv. Če te ne dobe — in tega ne bo radi neprimerljivega junaštva mož na vzhodni fronti — bo naslednja runda prinesla zopet nam latorike. Nova in boljše orožja bo delovna domovina dala vojakom v roke, ko se nekega dne ne bo več treba spraševati, odkod da imajo Nemci ta nova orožja in odgovor na to se lahko glasi: radi povečanega delovanja in proizvajanja domovine!

Trajajoči boji na Vzhodu

Severno od Kurska sovjetski napadi ob težkih sovražnikovih zgubah spodleteli

Oberkommando der Wehrmacht je dne 13. februarja objavilo:

Južno od Novorosijska in na ozemlju ob spodnjem Kubanu smo zavrnili krajevne napade sovražnika. V teku načrtnih premikanj za skrajšanje fronte je bilo mesto Krasnodar izpraznjeno.

Ob srednjem Doncu je neka nemška udarna skupina v žilavem boju z močnimi silami oklopnjakov prodrla skozi sovražne položaje in vrgla Sovjete nazaj. Koncentrične napade veliko močnejših skupin sovražne pehote in oklopnjakov v prostoru vzhodno in severno od Charkova smo odbili v srditih bojih. Lastni nasprotni napad je dalje napredoval.

Severno od Kurska so se ob visokih nasprotnikovih zgubah izjalovili napadi, ki jih je sovražnik vodil v več valih proti našim položajem. Pripeljali smo ujetnike in številne plen.

Na fronti med Volhovom in Ladoškim jezerom in pred Leningradom je sovražnik doslej brez uspeha nadaljeval svoje silne napade. Hudi boji še trajajo.

Zračno orožje je tudi včeraj neumorno poseglo v boj z močnimi letetiimi odredi. Prizadelo je sovražniku znova težke zgube ljudi, materiala in orožij. Odredi lovskih letalcev so prisilili sovražne letalske sile k boju in včeraj samo na jugu vzhodne fronte sestrelili 34 sovjetskih letal.

V inozemskih bojih na vzhodni fronti se je posebno odlikovala 15. vojna divizija zračnega orožja.

V Severni Afriki je ob trajno slabem vremenu tudi včerajšnji dan potekel mirno.

Vzjemirjevalni napadi posameznih sovražnih letal podnevi in ponoči na westfalsko ozemlje z nekaj brez načrta odvrženi.

35 sovjetskih letal sestreljenih

Dne 11. februarja dopoldne je prišlo med Ladoškim in Ilmenskim jezerom do srditih zračnih bitk. Odredi nemških lovskih letal, ki jih je vodil Ritterkreuzträger Oberstleutnant Trauthof, so nad prvimi linijami prisilili k boju sovjetske bombnike, ki so v spremstvu lovcev prileteli v več valih. Do poldneva je sovražnik pri tem zgubil 25 letal. Nadaljnja štiri sovjetska letala so uničili nemški lovci v teku popoldneva pri prostem zasledovanju in pri sunkih preko sovražnikovega ozadja.

Pri teh zračnih bojih je izvojeval Hauptmann Philipp svojo 164. in 165., Major Halim svojo 103. do 105., Leutnant Stolz svojo 155. do 157. in Leutnant Beißwanger svojo 135. zračno zmago. Vsi štirje častniki so imetniki odlikovanja Eichenlaub.

Nadaljnjih šest sovjetskih letal je z bilo na tla protiletalsko topništvo, tako da je sovražnik dne 11. februarja južno od Ladoškega jezera zgubil vsega skupaj 35 letal.

Karl Springenschmid:

Trije pionirji v enem šotoru

Bili so težki dnevi takrat v gozdovih okoli Ilmenskega jezera. Tri tedne je bil polk v boju. Sedaj pa so bili spredaj Schwabi in polk, tako so rekli, je šel k počitku.

Nizko nad gozdom so viseli oblaki. Dež je udarjal neprenehoma. Planinci so bili po dolgem, napornem maršu trudni kakor psi. Pionir Hotter, minski Hotter, je spal, kakor je stal, naslonjen na drevo, medtem ko sta druga dva postavljala šotor. Hotter je lahko mirno spal; kajti min tukaj ni bilo več. Govorili so pri četi, da mine »voha«. Njegov nos je bil sicer dovolj dolg za to; kajti kjer ni nihče ničesar slutil, je nenadoma potegnil druge nazaj, se splazil naprej, in izkopal najlepšo mino iz zemlje, kakor da bi jo sam posadil. Ampak tega ni imel samo v nosu, tudi v prstih. Prste, so trdili pri četi, je imel tako fine in spretne kakor babica. Nihče ne bi verjel, da ima grobi drvar iz Oetztalesa tako nežne roke, ampak kar je rabil pri minah, tega se je naučil najbrž doma pri ženskah.

Tukaj je bil Gefreiter Knapp bolj za grobo. Razstreljevanje je bilo za njega najvišje. Če ni bilo ničesar razstreliti, potem to zanj ni bila nobena prava vojna. Mostove, bunkerje, hiše, drevesa, žične ovire, ribe iz vode, kamne iz zemlje, vseeno! »V zrak s tem!« to je bilo njegovo geslo. Sedaj pa je klečal samo na gozdnih tleh kakor navaden vojak in nategnil šotorsko krilo tako trdno, da bi kmalu tretjega, Federspiela, vrglo v zrak.

»Ne, tako hitro,« je kričal mali okrogli Federspiel in prizadevno skušal obdržati ravnotežje in pripeti šotor na drugi strani. Federspiel je bil v nasprotju k drugima dvema vesoljni pionir, pri vsem zraven, za vse uporabljiv, toda najbolj za samega sebe. Zato je veliko dal na dobro jed in solidno postavljen šotor. Napravil je še jarek naokoli in položil rušo čez spodnji rob šotora.

»Hö, Hotter,« je potegnil Knapp dolgega Hotterja od drevesa, hotel je gotov, hotel »Pri zelenem pionirju!« Centralno kurjen po nas samih in s tekočo mrzlo vodo, če tako naprej dežuje kakor sedaj!«

Hotter, ne da bi se popolnoma predramil, se je opotekal v šotor, potegnil svoje dolge krevlje, ki so se dale prestaviti kakor stativ, k sebi in sedaj so se vlegli skupaj ter napravili ono umetno figuro, katero so v dolgih nočeh v šotoru natančno preizkusili. Mali, tanki Federspiel je zlezal v ozadje šotora, da ga je Knapp s svojim širokim hrbtom pregradil in se Hotter skrivil okoli njega. Prsa in rebra enega so bila že tako prirojena na hrbet in zadnji del drugega, da je tudi tretji prišel izvrstno k počitku s svojimi rokami in nogami. Izgledalo je, kakor da bi bilo to, kar je ležalo tukaj v šotoru, eno samo bitje, tako natančno se je vse prilagalo drugo k drugemu.

Dež je šumljal na šotor in je dal pravo godbo. Kakor so ležali tam, tako so zaspali. Hotter je takoj pričel nepopustljivo in vztrajno žagati nočna drva. Njegov globoki, polni bas je spadal k pionirskemu spanju.

Naenkrat pa je brenil nekdo s svojimi okovanimi čevlji proti šotoru, stopil Federspielu na križ in se oglasil, — brez dvoma! — glas njega samega, špisa (vodnika čete):

»Hö, vi tukaj, vi napravite stranišče!«

Vsi trije so to slišali; kajti najsi bo spanje pionirja tako globoko, globlje kot najgloblja razstreljena jama, in naj udarijo poleg njega blisk in grom, bombe in granate, vsa nebeška in zemeljska artilerija, pionir spava svoje spanje, kajti saj ga nič ne briga, kaj tukaj grmi; kakor hitro se pa nekaj godi, kar se njega tiče, in naj bo še tako skrivno in tiho, samo nekdo, ki žvižga k jedi, ali stotnik, ki kaj reče, ali špis, ki kriči, se pionir takoj prebudi in je pri stvari.

Tako se je tudi zgodilo, da so vsi trije prav dobro slišali, kar jim je špis zapovedal. Jasno, četa potrebuje tukaj v gozdu pravilno stranišče.

»Ali si slišal, Knapp,« je tresel Federspiel drugega, »latrino moramo izkopati!«

»Dobro je,« je rekel Knapp, že zopet napol v spanju ter se ni več ganil.

Šele po daljšem času se je prebudil, kakor da bi šele sedaj doumel, za kaj je šlo, ter je zgrabil tretjega za ramo.

»Hö, ti, Hotter, ali ne slišiš? Latrino naj bi mi izkopali.«

»Latrino,« je mrmral Hotter v svojem smrčanju, ne da bi se prebudil.

Šele po daljšem času se je nenadoma vzravnaval, odprl oči, segel čez Knappa po Federspielu in ga zagrabil za lase in zagodrnjal:

»Federspiel, hö, kaj je z latrino?«

Ampak Federspiel je trdno spal in Knapp tudi.

Neprenehoma je lil dež. Zunaj so ropotali oklopnjaki, napadalne topove so spravili naprej, pehota je pela pri korakanju, vojna se je nadaljevala. Samo v majhnem šotoru so spali pionirji, kakor da bi hoteli spati do konca vseh časov.

Naenkrat pa si je zadal mali Federspiel sunek. Sam ni vedel, kako in zakaj, ampak

nenadoma je bil trezen in je govoril jasno in glasno samemu sebi: »Latrino.«

Obrnil je glavo, in gledal na druga dva, kako sta ležala stisnjena, Hotter s svojimi koščenimi udi, kakor Gašperček pri igri, Knapp širok in čez polovico šotora in smrčala, da se je plahta skoraj vsakokrat privzdignila.

Dobri Federspiel se ju je pri tem pogledu usmili. »Saj res, ubogi žabi,« je zamišljeno rekel, »spanje je najlepše, kar ima pionir.« S tem je vstal, stopil skrbno z levo nogo čez Knappa, jo postavil med Hotterja in zlezal iz šotora.

V zelenem gozdu naokrog so smrčali šotori. Federspiel je vzel kramp, sekiro in lopato ter šel okrog čete, ki je vsa spala, proti robu gozda. Tam je kmalu našel pravno mesto in je začel kopati latrino, tri metre v dolžini, pol globoko, pol široko in potem je še stesal in pripravil sedež, kakor se spodobi.

Nato je zopet zlezal čez druga dva in se vlegel na svoje mesto. »Saj je prav lepo spati,« si je rekel, »če je človek svojo stvar v redu izvršil!« Torej položil je glavo zopet v naročje drugega ter zaspal in romal tja na drugi svet, kjer ni bilo žičnih ovir ter nobenih min, nobenih razstrelitev ter ni pionir ničesar drugega kakor blaženi ljubitelj.

Zunaj na prostem se je nadaljevala vojna, topovi so grmeli, pehota je pela pesem o Moniki, ampak notri v majhnem šotoru je bil najgloblji mir.

Nenadoma pa se je vzravnaval dolgi Hotter in gledal okoli. Bilo je tu nekaj, kar ga ni pustilo spati. Preudarjal je kratek čas ter premislil včerajšnji dan. Ampak tukaj je našel vse v redu. Vseh sedem min je pobral in jih uničil, stotniku pa narisal v karto očiščeno minsko polje, nato so korakali in korakali in končno prišli v gozd, kjer so rekli, da ima četa odmor in da se splača postaviti šotore, nato so se vlegli, potem — sedaj se je spomnil!

»Latrina! Za božjo voljo, latrina!«

Vsi trije bi bili z njo seveda kmalu go-

tovi. Ampak, če je tako pogledal druga dva, suhega Federspiela v kotu in poleg debelega Knappa, kako sta tukaj spala, blažena kakor angelčka, potem ga je prevzelo usmiljenje. »Ubogi žabi,« si je mislil ter vstal, vzel lopato, sekiro in kramp in šel k potoku in izkopal latrino, tri metre dolgo, pol metra globoko in pol metra široko in čez pa sedež.

Nato je zlezal zopet na svoje mesto, ulegel se okoli drugih dveh in hitel, da bi druga dva še došel v spanju, ker sta bila precej hitra.

Tako daleč bi bilo vse v redu; kajti pri tretjem, pri debelem Knappu ni bil vzrok, ki ga je pognal kvišku, zavest pridnega pionirja, temveč povsem naravno dejstvo. Ko se je zmisli, radi česa se je zbudil, se je že domislil latrine. Pogledal je druga dva in mrmral: »Ubogi žabi! Torej četa še nima latrine!«

Kratek čas je preudarjal, stresal močno z glavo. Potem pa, ko ni imel več miru, je zlezal iz šotora, korakal skozi gozd in izkopal latrino v gostem jelševem grmičevju, ki je raslo nekoliko v stran od čete. Špis naj ne bi rekel, da ti trije niso napravili čedne latrine. Torej ni napravil samo udobnega sedeža, temveč je pribil še naslonjalo!

Tega jutra, ko so klicali po dvajsetih urah spanja k zajtrku, — edini klic, ki spravi »s« v šotorih v enem hipu na noge, — se je zgodilo nekaj, česar sedma četa v vsej vojni še ni doživela: špis je stal tukaj, in se smehljaj, tako prijazno kakor jutranje sonce.

In ko so prikorakali ti trije zeleni pionirji, spredaj mali, poskočni Federspiel s svojo divjo svetlolaso čopko, za njim široki Knapp, dovolj širok za tri druge pionirje, in nazadnje dolgi Hotter, dolg kakor preklja, že zopet napol v službi, z ostrim bodečim pogledom, s kakršnim je navadno iskal mine, so se morali vsi trije postaviti pred špisom: »Eno edino latrino sem naročil,« je prijazno zaklical špis, »in tri ste nam izkopali! To nam zadostuje!«

Planinci naokoli so se glasno smejali, da je kar odmevalo po gozdu. Naši trije pionirji pa še niso prav razumeli, kaj je prav za prav špis mislil.

»Ti?« je vprašal Federspiel Knappa.

»Da jaz!« je odgovoril Knapp.

»In jaz tudi!« je rekel Hotter.

Od tega dogodka se je reklo v sedmi četi, če je kdo imel napraviti kako pot in so ga drugi vprašali: »Kam greš?«

»Grem k trem pionirjem!«

Naš knjižni kotiček

Ni malo knjig in razprav, ki se pečejo z zlomom bivše jugoslovanske države in z dogodki, ki so vedli do propada te države z mnogimi narodi. In ta razpad se ni začel z vdorom nemški čet aprila 1941., temveč leže vzroki daleč nazaj in jih ni navsezadnje pripisovati mišljenju srbskega naroda, ki si je domisljal, da ustvari velikosrbsko državo, dočim je bil v manjšini, toda menil, da z bajoneti lahko tlačijo druge narode: Nemce, Hrvate, Slovence, Ogle, Romane, Albance in vse ostale, katerih ni treba navajati našim bralcem, ki so sami trpeli dve desetletji pod srbskim jarmom. V trenutku, ko so možje Sarajeva zopet prevzeli oblast, je moral priti zlom. Vkljub poskusom Nemčije, da z Jugoslavijo sodeluje, je zopet napravila napako, da se je naslonila na Francijo, ki je sicer ob času nemško-jugoslovanske vojne ležala na tleh, toda so nadaljevali njeno politiko v Londonu, Washingtonu in Moskvi. Werner Frauentfeld opisuje v svoji razpravi »Jugoslawiens Weg zum Abgrund« (Pot Jugoslavije k propadu), izšli v Junker und Dünhaupt-Verlag, Berlin, zgodovino zloma države SHS. Bralci našega časopisa se bodo prav posebno zanimali za njegova izvajanja.

Fr. Horstmann.

Iz vseh krajev sveta

Za zobnimi krči je v Grindstedu na Danskem umrlo neko 10 mesecev staro dekle. Krči so bili tako močni, da so morali otroka prineesti v bolnišnico. Tam se je pripetil redki dogodek, da je otrok tekom nekaj ur dobil vse zobe. Kmalu nato pa je umrl.

Ne da bi bila ločena, se je žena nekega muslimana ponovno poročila v raznih mestih Sirije. Samo slučajno, tako je izjavil pred sodiščem, je zvedel prvi mož podjetne žene, da ni edini zakoniti mož svoje žene. Toženci zakonski mož je sklenil, da se zadovolji z razveljavljenjem drugih zakonov svoje žene, če je pripravljen, da se vrne na njegov dom.

V vasi Ottenbüttel pri Itzehoe v Schleswig-Holsteinu je nekega nedeljskega večera izbruhnil velik požar, ki je upepelil kmetijo. Še stoječo steno so uporabili v nedeljo številni otroci kot zaščito proti snežnemu metežu. Radi vetra se je stena zrušila in je pokopala pod seboj otroke. Devet so jih našli mrtvih. Med težko poškodovanimi jih je tudi nekaj, ki bodo najbrže umrli.

V neki vasi v okrožju Wernigerode se je spravilo troje dečkov na ledeno ploščo vaškega ribnika in so se vozili z njo sem in tja. Naenkrat so dečki zgubili ravnotežje in so padli v vodo. Dvanajsetletna deklica, ki je vse to opazovala, je skočila v vodo, da reši tovariše. Posrečilo se ji je, da je prišla enega izmed treh dečkov in ga rešila. Druga dva sta prišla pod ledeno ploščo in sta utonila.

V okrožju Schleiz se je ponesrečil kmet s svojim vozom na strmini. Voz je začel drčati, konja sta padla in že so se valjali voz konji in voznik po bregu. Voznik in konja so ostali nepoškodovani, voz pa je bil le malo poškodovan.

Te dni je peljalo 30 konj polno z gnojem na-

loženih voz skozi okrogno mesto Moers. Ta gnoj so namenili kmetje okrožja za nagrajenje v vrtnarski tekmi preteklega poletja.

Poljaki imajo zelo grdo razvado, da v vseh javnih prometnih sredstvih in na cestah pljuvajo. Da se ta razvada energično zatire, je zagrozil policijski predsednik Litzmannstadta vsakemu Poljaku, katerega se bo zalotilo, da pljuva, 100 RM denarne globe.

Po jedi kuhanega fižola so zboleli v Frankental - Flomersheim štirje člani neke družine. Dva otroka, stara po enajst in trinajst let, 32 letna snaha in 60 letni družinski član so umrli nekaj dni nato. To nesrečo je spravili v zvezo z nepravilnostjo pri kuhi, katere se je treba čuvati pri tej zelenjavi.

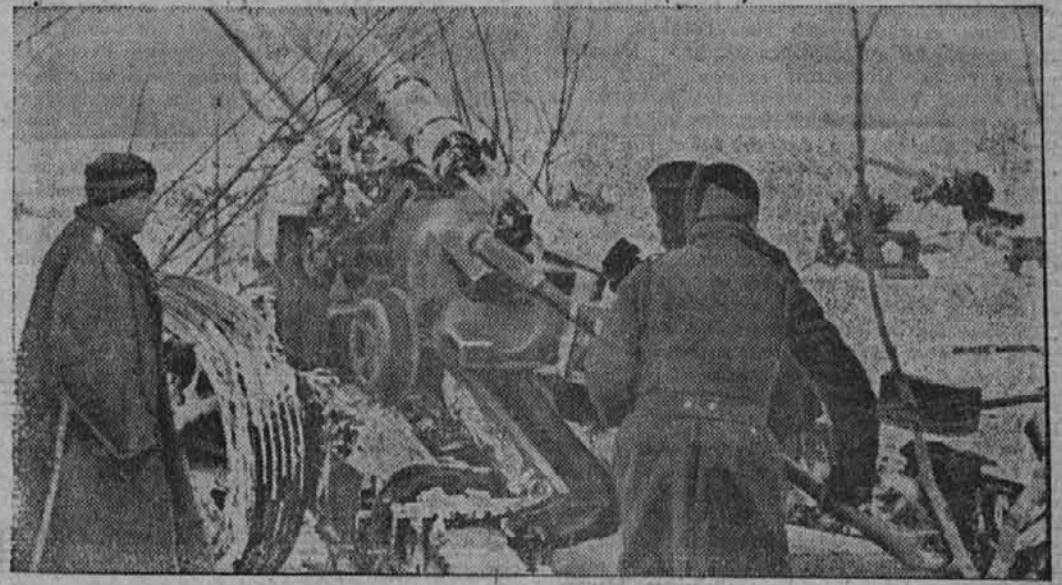
V letu 1653 sezidani cerkvi v Parizu, za katero je položil temelj sam sončni kralj Ludovik XIV., je otvorila sedaj Comédie Française svoj oder. Igrali bodo »Polyeucte« od Corneilleja. Pri predstavi bodo sodelovali cerkveni zbori.

Žrebec Blakka, ki je 25 star, živi na med Norveško in Spitzbergi ležečem Medvedjem otoku, ko je bil nekega dne lačen, je žrl meso, ki mu je ugajalo. Vsekakor je Blakka postal od takrat mesojedec in se hrani ravno tako rad z ribami, kot s slanino, govejim mesom ali perutnino. Poleg tega živi Blakka prosto in neprivezan in se zateče samo takrat v meteorološko opazovalnico, če grozi slabo vreme in tudi nastopi ali če ima poželjenje po kakem posebno dobrem jedilu. Zgodilo se je, da je koncem zadnjega poletja šel zaposlenec pri oddajni postaji na lov in ustrelil dve divji raci. Ko se je vrnil domov, jih je obesil na okno, da se nekoliko obležita. Ko jih je pa potem hotel oskubiti, sta zginita oba ptiča razven nekaj peres. Prišel je Blakka in je obe raci požrl.

Kot že večkrat preskušeni sobojevniki

se podajo lovci na smučeh, oklopnjaki in jurišni topovi k protisunku proti boljševiškim položajem. (Scherl, Hörmann, M.)

Topništvo v obrambni bitki

Strel za strelom izstrelijo topničarji, da razbremene v hudem boju se nahajajoča tovariše. PK-Aufnahme: Kriegsbericht Erzgold, Sch., M.)

Washington fürchtet „Gegenaktionen“

Die Alliierten bereiten wieder auf schwere Verluste vor — Eigene Initiative keineswegs „todsicher“

hw. Stockholm, 16. Februar. (Eigener Bericht.) Aus Washington kommen Nachrichten über neue Befürchtungen der Alliierten vor einer unerwarteten japanischen Aktion, von der man vermutet, daß sie sich gegen einen bisher noch abseits gebliebenen USA-Stützpunkt richten könnte. Japan habe Seestreitkräfte im Südpazifik, so wird betont, die stark genug seien, um eine solche Operation ohne geringste Warnungen durchzuführen. Admiral Nimitz sei sich über diese Gefahr klar und er werde wahrscheinlich entsprechende Gegenmaßnahmen treffen. Womöglich werde es sich diesmal nicht um einen Punkt in der Nähe Australiens handeln, sondern um einen Platz, der zu einer „wirklichen Irritation für die Vereinigten Staaten“ werden könne. Japan habe diese Taktik schon einmal angewendet, als die Aleuten-Insel Kiska okkupiert wurde. Seit Monaten seien auf diese Weise amerikanische Streitkräfte auf den Aleuten gebunden gehalten worden. Möglicherweise werde von japanischer Seite eine solche Invasion geplant oder gar schon in die Ausführung umgesetzt, um andere offensive oder defensive Operationen zu decken und die Fähigkeit der Amerikaner zur Verteidigung entlegener Außenposten zu diskreditieren.

Agitation für Stützpunktbesetzungen

In Flotten- wie Heereskreisen sei man sich darüber klar, so heißt es in diesen amerikanischen Meldungen weiter, daß es weder den Japanern noch den Amerikanern möglich sein werde, eine der kleineren

Pazifikinseln gegen einen wirklich kraftvoll durchgeführten Angriff zu halten. Diese amerikanischen Befürchtungen passen verächtlich gut zu dem neuen Washingtoner und New-Yorker Feldzug zugunsten der Dauerbesetzung weiterer Stützpunkte im Pazifik. Es ist durchaus denkbar, daß von amerikanischer Seite eine derartige Agitation betrieben wird zu dem Zweck, damit die Notwendigkeit weiterer eigener Expansion und ständiger Festsetzung in den Gebieten anderer Staaten zu „beweisen“.

Fatale Möglichkeiten erwogen

Aber zum Teil mögen die amerikanischen Befürchtungen aus der Erkenntnis entspringen, daß die Flottenmacht der Vereinigten Staaten keineswegs ausreicht, ihren nach allen Seiten gewaltig ausgedehnten Machtbereich zu halten. Diese Stimmen fallen übrigens, was nicht uninteressant ist, zusammen mit ähnlichen englischen Befürchtungen, wonach von seiten der Achsenmächte entweder in Europa oder im Pazifik Überraschungen kommen könnten. Diese englischen Ausstellungen dienen zwar teilweise unverkennbar der Absicht „auf den Busch zu klopfen“. Aber dahinter offenbart sich doch bestenfalls eine Unsicherheit, die nicht markiert ist. Sie geht aus von der Einsicht, daß die Achsenmächte nach wie vor bedenkliche Möglichkeiten zur Kraftentwicklung nach ganz unerwarteten Richtungen besitzen und daß die eigene Behauptung, man habe die Initiative todsicher für die Dauer in der Tasche, keineswegs stichhaltig ist.

Genau wie man in England vermehrte deutsche Luftangriffe befürchtet, so suchen militärische und politische Kreise die angelsächsische Öffentlichkeit gefaßt zu machen auch auf andere fatale Möglichkeiten.

Burma — Tunesien im Vordergrund

Hinter all diesen Kombinationen steckt als Tatsachekern die Erkenntnis, daß die Verbündeten in ihrem Kampf gegen Europa wie gegen Japan zunächst wichtige Bastionen im Vorfeld nehmen müßten, ehe sie überhaupt eigene Aktionen von wirklicher Tragweite gegen das Gebiet des Feindes durchführen könnten. Japan gegenüber bedeutet das: Burma, gegenüber Deutschland und Italien: Tunesien, und in beiden Fällen kommt eine Reihe weiterer Bastionen hinzu. Im Gegensatz zu den hochgespannten Erwartungen der öffentlichen Meinung in den angelsächsischen Ländern verlaufen sowohl gegen Burma wie gegen Tunesien die Operationen weiterhin sehr langsam und zähflüssig. In der dadurch entstandenen Frist müssen die Gegner in der Tat mit Gegenoperationen rechnen und auf jeden Fall mit schweren Opfern. Deshalb wird jetzt in Washington und London, parallel zu der Churchill- und besonders der Roosevelt-Rede, so starkes Gewicht auf die Vorbereitung auf schwere Verluste gelegt. Diesen Preis müsse man leider zahlen — so heißt es. In Bezug auf das Bezahlen (auf Kosten ihrer Völker und der Hilfsvölker) sind die Plutokraten ja niemals zurückhaltend gewesen.

Durchbruchoperationen gescheitert

Unerschütterlicher Widerstand der deutschen Armeen — Elastische Kampfführung zerstörte Feindabsichten — Rostow und Woroschilowgrad planmäßig geräumt

Aus dem Führerhauptquartier, 15. Februar. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Der Feind versuchte an der Ostfront mit immer neuen Verbänden, die er an Stelle seiner ausgebluteten Truppen in die Schlacht wirft, durch Umfassungs- und Durchbruchoperationen zu einem entscheidenden Erfolg zu kommen.

Die deutschen Armeen machen durch unerschütterlichen Widerstand, elastische Kampfführung und entschlossene Gegenangriffe die Absicht der Sowjets zunichte und fügen dem Feind stets von neuem schwerste Verluste zu.

Die bei Noworossijsk und an einigen anderen Stellen des Kuban-Brückenkopfes vorgetragenen Angriffe des Feindes wurden unter hohen blutigen Verlusten abgeschlagen.

Die Winterschlacht zwischen der Donmündung und dem Raum nördlich Kursk nahm wieder an Heftigkeit zu. Der am mittleren Donez in das eigene Hintergelände vorgestoßene feindliche Kavallerieverband wurde von seinen rückwärtigen Verbindungen abgeschnitten und geht seiner Vernichtung entgegen.

Im Zuge der Absetzungsbewegungen aus dem Donezhogen auf die vorgesehene verkürzte Verteidigungsstellung wurden planmäßig und ohne Behinderung durch den Feind die Städte Rostow und Woroschilowgrad geräumt.

An der Front zwischen Wolchow und Ladogasee und vor Leningrad griff auch gestern der Feind auf breiter Front an. Die Angriffe brachen im zusammengefaßten Feuer aller Waffen zusammen. Fliegerverbände der Luftwaffe fügten trotz schwieriger Wetterlage den feindlichen Angriffstruppen empfindliche Verluste zu und schossen über diesen Kampfräumen 19 feindliche Flugzeuge ab. An der Kronstadt-Bucht schlug eine Marine-Küstenbatterie einen feindlichen Angriff ab.

An der nordafrikanischen Front herrschte gestern lebhafteste Spätruppentätigkeit. Tiefangriffe der Luftwaffe richteten sich wirkungsvoll gegen feindliche Panzer-, Geschütz- und Kraftfahrzeugansammlungen. In Luftkämpfen schossen deutsche Jäger 11 Spitfire ab.

In der Straße von Dover wurde ein Verband leichter feindlicher Seestreitkräfte, der sich Kap Grisnez näherte, durch das Feuer einer Marine-Küstenbatterie vertrieben.

Britische Flugzeuge warfen in den gestrigen Abendstunden auf einige Orte Westdeutschlands, zum größten Teil auf Dörfer, Spreng- und Brandbomben. Die Bevölkerung, vor allem in Köln, hatte Verluste. Es entstanden Brandschäden vorwiegend in Wohnvierteln. 8 der angreifenden Bomber wurden abgeschossen, 4 weitere feindliche Flugzeuge am Tage an der Kanalküste zum Absturz gebracht.

Englischer Bischof grüßt die UdSSR

Berlin, 16. Februar. Nach dem Londoner Nachrichtendienst hat der englische Bischof von Chownsbury eine angelegte Erklärung der Geistlichkeit der UdSSR mit Grüßen an Stalin zum 25. Jahrestag der bolschewistischen Revolte verlesen und dazu erklärt: Das Christentum lebt in der UdSSR, und darf sich betätigen. Darüber ist die Kirche sehr froh und die Kirchen in der Sowjetunion sind der Regierung und den führenden Staatsmännern zu Dank verpflichtet.

Die frohe Kirche ist in diesem Fall die englische Hochkirche, die mit den Bolschewisten schon seit langem durch dick und dünn geht. Daß die sowjetische Erklärung ein agitatorisches Machwerk ist, das den Stempel der Lüge an der Stirn trägt, ist dem bolschewistenfreundlichen englischen Bischof nicht weiter aufgefallen. Er freut sich über das Schicksal, das die Geistlichen in der UdSSR erfahren haben.

Dieses Schicksal ist tatsächlich besonderer Art. Es ist unbestreitbar und die Bolschewisten haben sich dessen selbst gerühmt, daß ihre ersten grundsätzlichen Maßnahmen nicht weniger als 31 Bischöfen und 1560 Priestern das Leben kosteten. Diese Geistlichen wurden ermordet, die Kirchen wurden geschändet, überall, wo die Bolschewisten auftraten, haben sie das gleiche getan, z. B. in Spanien, wo ihre Schandtat gerade auf diesem Gebiet noch in lebhafter Erinnerung sind. Ein englischer Bischof ist darüber „sehr froh“ und meint, die Geistlichen in der UdSSR seien den führenden Staatsmännern, also Stalin und den jüdischen Anführern der amtlichen Gottlosenbewegung, zu Dank verpflichtet. Die Geistlichen sind beim besten Willen nicht mehr in der Lage, diesen Dank abzustatten, es sei denn, daß sie aus dem Grabe stiegen.

Skandal um einen Deutschen-Netzer

tc. Buenos Aires, 16. Februar. In der argentinischen Zeitung „Critica“ erschien kürzlich ein Artikel, der Mordbeschuldigungen gegen den politisch seit langer Zeit berüchtigten Abgeordneten Taborda erhebt, und zwar im Zusammenhang mit dem Tode des „Critica“-Direktors, Natalio Botana, der bei einem Autounfall „um's Leben kam“. Wegen des Erbes entwickelten sich Streitigkeiten zwischen den beiden Söhnen Botanas und dem Abgeordneten Taborda als Schwiegersohn. Die Söhne behaupteten in der „Critica“, Taborda habe den Autounfall seines Schwiegervaters „organisiert“, um sich in den Besitz des großen Vermögens zu setzen, das dieser besaß. Taborda stand bekanntlich bei der Deutschen-Hetze der letzten Monate überall an der Spitze.

Wir erzählen Märchen und Sagen

Adelgis

Adelgis (Algis, Adelger), der Sohn des Desiderius, war von Jugend auf stark und heldenmütig. Im Kriege pflegte er mit einer Eisenstange zu reiten, er tötete auch viele Franken, die in die Lombardei eingebrochen waren. Dennoch mußte er der Übermacht weichen. Hatte doch Karl selbst Ticinum (Pavia) eingenommen. In dieser Stadt aber beschloß ihn der kühne Jüngling auszukundschaften. Er fuhr auf einem Schiffe dahin, nicht wie ein Königssohn, sondern umgeben von wenigen Leuten, wie einer aus geringem Stande. Deshalb kannte ihn auch niemand in der Stadt, bis auf einen Krieger, den bat er, daß er ihn nicht verraten möge. „Bei meiner Treue“, antwortete dieser, „ich will dich niemand offenbaren, solange ich dich verhehlen kann.“ — „Ich bitte dich weiter“, fuhr Adelgis fort, „heute, wenn du beim Könige speisest, so setze mich ans Ende eines der Tische und schaffe, daß alle Knochen, die man von der Tafel aufhebt, vor mich gelegt werden.“

Der andere versprach es, denn er war es, der die königlichen Speisen auftragen mußte. Als nun das Mahl gehalten wurde, legte jener Vertraute die Knochen vor den Platz des Adelgis, der sie zerbrach und gleich einem hungrigen Löwen das Mark daraus saugte. Die Splitter warf er unter den Tisch und machte einen tüchtigen Haufen daraus zusammen. Dann stand er früher als die andern auf und ging fort.

Als der König nun die Tafel aufgehoben hatte, erblickte er den Haufen Knochensplitter unter dem Tisch und sagte: „Welcher Gast hat so viele Knochen zerbrochen?“ Da antworteten alle, es sei nicht, Einer aber sagte: „Nur der Adelgis.“

saß hier ein starker Degen, der brach alle Hirsch-, Bären- und Ochsenknochen auf, als wären es Hanfstengel.“ Da ließ der König den Mann rufen, der die Speisen aufgetragen hatte, und fragte ihn: „Wer oder woher war der Recke, der hier die vielen Knochen zerbrochen hat?“ Er antwortete: „Ich weiß es nicht, Herr.“ Karl merkte aber wohl, daß der Mann verlegen und ängstlich wurde, und erwiderte zornig: „Bei meines Hauptes Krone, du weißt es.“ Der Diener schwieg aber beharrlich, doch merkte der König leicht, das es Adelgis gewesen sein müsse, und es tat ihm leid, daß man ihn ungestraft habe davongehen lassen. Er fragte: „Wo hinaus ist er gegangen?“ Einer versetzte darauf: „Er kam zu Schiff und wird vermutlich so weggehen.“ — „Willst du“, sprach ein anderer, „daß ich ihm nachsetze und ihn töte?“ — Auf welche Weise?“ fragte Karl begierig. — „Gib mir

deine goldenen Armspangen, ich will ihn damit berücken.“

Die erhielt er von dem König gern und eilte Adelgis schnell zu Lande nach, bis er ihn einholte.

Aus der Ferne rief er Adelgis an, der im Schiffe fuhr: „Halt an! Der König sendet dir seine Goldspangen zur Gabe, warum bist du so heimlich fortgegangen?“ Adelgis wandte nun sein Schiff ans Ufer, als er aber näherkam und sah, daß ihm die Gabe auf der Speerspitze angeboten wurde, ahnte er Verrat, ließ das Boot halten und warf rasch seinen Panzer über. Dann rief er: „Was du mir mit dem Speere reichst, will ich mit dem Speere empfangen, die Gabe aber, die mir dein König sendet, durch eine ähnliche erwidern.“ Er fing Karls Armspangen vorsichtig mit der Speerspitze auf und reichte dem Franken

Freilassung Gandhis gefordert

Bangkok, 16. Februar. Meldungen des allindischen Rundfunks lassen erkennen, daß die Ungehorsamkeitsbewegung in Indien wieder größten Umfang annimmt, und zwar wird die indische Bevölkerung durch den Hungerstreik Mahatma Gandhis hiezu erneut angeregt. Nach Meldungen aus Kalkutta nahm die gesetzgebende Versammlung von Bengalen am Freitag eine Entschliessung an, die die sofortige bedingungslose Freilassung Gandhis fordert. Bei der britisch-indischen Regierung sollen in diesem Sinne dringende Vorstellungen erhoben werden.

Aus Delhi wird berichtet, daß am dritten Tage des Hungerstreiks Mahatma Gandhis in ganz Indien große Massendemonstrationen stattgefunden haben. Fast sämtliche Fabriken seien wieder einmal geschlossen. In Poona und Dacca sei es zu blutigen Zusammenstößen zwischen der Polizei und den Demonstranten gekommen. Der Korrespondent des „Daily Telegraph“ meldet aus Neu-Delhi, die Ungehorsamkeitsbewegung in Indien greife immer weiter um sich. Dies werde auch von hohen Regierungsbeamten bestätigt. Es seien in letzter Zeit in Hunderten von Fällen Bombenattentate auf Regierungsgebäude und britische Beamte verübt worden.

In der sogenannten Zentral-gesetzgebenden Versammlung in Delhi forderte ein Mitglied erneut die Einsetzung einer Kommission zur Prüfung der Ausschreitungen der Polizei gegenüber indischen Kungebern. Innenminister Sir Reginald Maxwell wies diesen mehr als berechtigten Antrag brüsk ab und erklärte, die Regierung des englischen Vizekönigs müsse eine derartige Prüfung ablehnen. Die Polizei habe „mit einer heiklen Situation fertig werden müssen“.

Maxwell gab dann Zahlen über Verluste der britischen Polizei und des Militärs bis Ende letzten Jahres bekannt, hütete sich aber, wohlweislich, die durch den Blutterror der Briten verursachten Verlustziffern der indischen Bevölkerung mitzuteilen.

Raum betrat, erhob sich das Haus von den Plätzen. Die Ouvertüre von Anton Bruckner, vom Berliner Philharmonischen Orchester gespielt, leitete die Feierstunde ein.

Dann würdigte Reichsminister Speer in einer Rede das unvergängliche Wirken und die beispiellosen Leistungen Dr. Todts, der jedem Deutschen als nationalsozialistischer Kämpfer und Arbeiter Vorbild war und bleibt. Bis zuletzt, so führte der Minister u. a. aus, sei Dr. Todt bestrebt gewesen, das deutsche Rüstungspotential mit allen Mitteln auszuweiten und die Impulse, die er als Reichsminister für Bewaffung und Munition der deutschen Rüstungsproduktion gegeben habe, seien außerordentlich gewesen. In eindrucksvoller Weise ging Reichsminister Speer dann auf die großartige Schöpfung der Reichsautobahnen ein, die mit Dr. Todts Namen unlösbar verbunden und heute schon zu einem großartigen Denkmal für ihn geworden sei. Der Minister sprach weiter über das ungeheure Werk des Westwalls und die Bauten an der Atlantikküste. Unter Dr. Todts Leitung seien Anlagen aus Beton und Stahl entstanden, die in ihrer gigantischen Größe unbestreitbar seien. Aber nicht nur eine konstruktive und organisatorische Aufgabe von nie gekannter Größe sei zu lösen gewesen, auch das Problem der Menschenführung habe im Vordergrund gestanden. Genau so, wie Dr. Todt es dereinst verstanden hatte, seine deutschen Straßenbauer mit Stolz und Freude an ihrem Werk zu erfüllen, so begeisterte er auch die Frontarbeiter der OT für die Größe ihres Schaffens.

Die Erfolge, die Dr. Todt durch die einmalige Kraft seiner Persönlichkeit, seiner alles überschauenden Ruhe, durch die kompromißlose Klarheit seines Charakters und seiner unbändigen Schaffenskraft erzielte, hätten sich, so schloß Reichsminister Speer, auf alle übertragen, die um ihn sein durften, und wirken heute in uns fort. Der Geist Dr. Todts wirkt weiter in uns und in den Leistungen der deutschen Rüstungsschaffenden.

Nach dem „Lohengrin“-Vorspiel wurde dann ein Film „Fritz Todt — Berufung und Werk“ uraufgeführt, der sich aus Aufnahmen von OT-Kriegsberichtern und alten Wochenschauen zusammensetzt. Hier wird noch einmal bildkräftig unter Beweis gestellt, wie gigantisch und vielseitig der Arbeitsumfang Dr. Todts war.

Eine Gedenkfeier für Dr. Todt in Berlin

Reichsminister Speer sprach — Aufführung eines Films „Fritz Todt“

Berlin, 16. Februar. Dem Gedenken an den vor Jahresfrist tödlich verunglückten Reichsministers Dr. Todt galt eine Feierstunde, die vom Hauptkulturamt in der Reichspropagandaleitung der NSDAP, dem Reichsministerium für Bewaffung und Munition und dem Hauptamt für Technik der NSDAP am Sonntag mittag im Ufa-Palast am Zoo veranstaltet wurde.

Im Vorraum hielten Männer der Organisation Todt die Ehrenwache neben der blumenge-

schmückten Büste des Verbliebenen. Die Reichsminister Dr. Dörpmüller und Funk sowie weitere hohe Vertreter von Partei, Staat und Wehrmacht und viele Angehörige aus dem Dienststellenbereich des Dahingegangenen bekundeten durch ihre Gegenwart, ihre Verbundenheit mit Doktor Todt, der als Techniker, Organisator und Künstler ein einmaliges Lebenswerk geschaffen hat.

Als die Witwe des Verstorbenen mit ihren Kindern, vom Reichsminister Speer geleitet, den

dafür die seinigen. Der kehrte, in seinen Erwartungen getäuscht, heim und brachte dem König die Armspangen des Adelgis. Karl streifte sie sogleich an seinen hoherhobenen Arm, da fielen sie ihm bis auf die Schultern nieder. Da rief der König aus: „Es ist nicht zu verwundern, daß dieser Mann Riesenkräfte hat.“

König Karl fürchtete den Adelgis allezeit und glaubte sich in seinem eigenen Hause nicht vor ihm sicher, weil er ihn und seinen Vater des Reiches beraubt hatte. Adelgis floh zu seiner Mutter, der Königin Ansa, die in Brixen ein reiches Münster gestiftet hatte.

Radbod

Als Wolfram, der Apostel der Friesen, das Christentum predigte, brachte er endlich den Herzog Radbod dazu, daß er sich taufen lassen wollte. Radbod hatte schon einen Fuß in das Taufbecken gestellt, da fiel ihm ein, vorher zu tragen, wohin denn seine Vorfahren gekommen seien, ob sie bei den Scharen der Seligen oder in der Hölle wohnten. Darauf antwortete Wolfram: „Sie waren Heiden, und ihre Seelen sind verloren.“

Da zog Radbod schnell den Fuß zurück und sprach: „Ihre Gesellschaft will ich aber nicht missen und lieber elend bei ihnen in der Hölle wohnen, als herrlich ohne sie im Himmelreich.“

Andere erzählten so: Radbod habe auf Wolframs Antwort, daß seine Vorfahren zur Hölle wären, weiter gefragt, ob da der größte Haufe sei. Wolfram antwortete: „Ja, es steht zu befürchten, daß in der Hölle der größte Haufe ist.“

Da zog der Heide den Fuß aus dem Taufwasser und sagte: „Wo der größte Haufe ist, da will ich auch bleiben.“ Radbod war die Treue seiner Sippe gegenüber wichtiger als der neue Glaube.

Heilig Vaterland

Worte von Rudolf Alexander Schröder
Weise von Heinrich Spitta

1. (Hei - lig Va - ter-land! In Ge - fah - ren)
(dei - ne Söh - ne sich um dich scha - ren.)

Von Ge - fahr umringt, hei - lig Va - ter-land,

al - le sto - hen wir Hand in Hand

2. Bei den Sternen steht, was wir schwören. Der die Sterne lenkt, wird uns hören. Eh der Fremde dir deine Kronen raubt, Deutschland, fallen wir Haupt bei Haupt.

3. Heilig Vaterland, heb zur Stunde kühn dein Angesicht in die Runde. Sieh uns all entbrannt, Sohn bei Söhnen stehen. Du sollst bleiben, Land, wir vergehen.

*) Oberstimme erst bei der Wiederholung zu singen!

Uspeh lanskega leta več ko podvojen

768.000 RM je začasni uspeh pete državne cestne zbirke — Prebivalstvo Kärntna se je izkazalo

Ne dati, ampak žrtvovati. Pod tem geslom se je vršila 5. državna cestna zbirka. Primerno resnosti velike dobe so odpadle druge, micer običajne prireditve. Kljub temu je uspeh, ki znaša v Gauu Kärnten RM 768.059,89, eno-dušno priznanje, da prebivalstvo Kärntna zaupa Führerju in našim junaškim vojakom. Znesek več ko dvojni od lanskega leta.

Iz vseh krogov so dospela številna poročila o posebno požrtvovalnih rojakih in Otrsguppen. Kot posebno požrtvovalnega je treba pač navesti rojaka Antona R. iz Klagenfurt. R. je hišni sluga neke trdnice in je že pri prejšnjih zbirkah daroval znatne zneske za zimsko pomoč. Tudi tokrat je dal RM 50,— in je bil vrhu tega sam še tudi vnet nabiralec. Mal upokojenec iz Hohenturn (Kreis Villach), je daroval RM 150, torej več ko znašajo njegovi mesečni dohodki. Mnogo dečkov in deklet je izpraznilo hranilnice in s ponosom ter z žarečimi očmi dalo svoje s trudom prihranjene groše.

To je le nekaj primerov, a brezštevilne so vrste nabiralcev in darovalcev, ki jim gre hvala za njihovo požrtvovalnost. Le spontana radodarnost je omogočila izborni zid, od katerega odpadejo po vrstnem redu na posamezne Kreise sledeče vsote:

	RM	Kvota na osebo in Rpf.
St. Veit	118.720,—	212,88
Lienz	49.580,72	155,62
Klagenfurt	166.729,53	149,78
Villach	115.209,64	146,86
Spittal	79.597,93	144,43
Wolfsberg	64.114,97	129,27
Völkermarkt	48.124,82	96,92
Hermagor	15.732,48	84,99
Radmannsdorf	41.000,—	83,22
Krainburg	45.250,—	59,81
Stein	24.000,—	39,46
Skupaj	768.059,89	120,71

Cela vrsta Otrsgrupp vzbujajo zopet pozornost po presenetljivih uspehih. Vsem na čelu so Otrsgroupe St. Veit, in sicer na prvem mestu zopet Glödnitz s kvoto na osebo RM 4,90 in devetstotim uspehom napram preteklemu letu. Hörrendorf je dosegla kvoto na osebo RM 4,54 in povišala s tem uspeh za osemkratnik. Otrsgroupe Friesach je javila kvoto

na osebo RM 3,52, Möbling RM 3,14, Zelt-schach RM 3,12, Klein St. Paul je podedeto-rila svoj uspeh s kvoto na osebo RM 3,07, Feistritz je dosegla kvoto na osebo RM 3,02. Posebno odlična je bila v Kreisu St. Veit mala kmečka občina Kappel am Krappfeld. Z lepo kvoto na osebo RM 4,42 je za dvanaeststokrat povišala svoj uspeh.

V Kreisu Klagenfurt sta Otrsgruppi Himmelberg in St. Thomas a. Z. pošestorili svoja uspeha. Reichenau je nabrala petkrat toliko kot preje. Odlična je bila tudi Otrsgroupe Annabichl.

V Kreisu Villach je na čelu vedno zgledna gorska kmečka občina Arriach z uspehom RM 4776,51 in kvoto na osebo RM 3,17. Znesek je s tem napram preteklemu letu za šestkrat večji. V istem razmerju sta povečali svoj uspeh

Otrsgruppi Angsdorf in Nötsch. V Bleibergu je uspeh za sedemkrat večji. Afritz je dosegla kvoto na osebo RM 2,49. Otrsgroupe v mestu Villach so napram lanskemu letu podvojile svoje uspehe in dosegle s tem začasno kvoto na osebo RM 2,50.

Končno je treba omeniti še nekaj Otrsgrupp na Gorenjskem. Tako je v Kreisu Radmannsdorf dosegla Otrsgroupe Radmannsdorf z lepim zneskom RM 12.012,13 kvoto na osebo RM 3,50. V Kreisu Krainburg so bile najboljše sledeče Otrsgroupe: Krainburg-mesto z RM 18.000 in kvoto na osebo RM 2,17, Krainburg-Zapad z RM 3663,08 in kvoto na osebo 1,03, Gallenfelds z RM 1318,23 in kvoto na osebo Rpf 97, St. Veit z RM 2862,88 in kvoto na osebo Rpf 77, Seeland z RM 523,41 in kvoto na osebo Rpf 65.

Aus dem Kreise Krainburg

Krainburg. (Konzert za WHW.) V okviru prireditev za WHW 1942/43 je bil pri-rejen v strankinem domu koncert v korist WHW. Program je bil izborno sestavljen, po-sebno drugi del je bil bogat melodičnih zvokov in strumnih koracnic. Orkester je pokazal ve-liko znanje. Poslušalci so burno pritrdjevali.

Naklas. (Svetovnonazorno šola-nje.) Tu se je pred dnevi vršilo v tukajšnji šoli prvo večerno šolanje v svetovnonazornih vprašanjih. Pg. Lilling je zelo zanimivo predaval o temeljih nacionalsocializma.

Iank a. d. Zeier. (Pogreb.) Nedavno je bil pokopan Blockwalter in mož SA Franz Poleiner iz Altlaka, ki je padel kot žrtev zločinske roke. SA-Führer Humer se je po-slovil ob odprtem grobu od mrtvega tovariša in Otrsguppenwalter NSV, Pg. Moser, se je zahvalil padlemu tovarišu za njegovo sode-lovanje. Tovariš Poleiner, v naših srcih živši dalje!

Ober-Pirnitzsch. (Smrtni primer.) Dne 31. januarja umrl 86-letni posestnik Andreas Merjassetz je težko živel. Zgodaj je postal vdovec in je moral sam vzgojiti sedem otrok. Iz prve svetovne vojne sta dva sinova prišla kot težka invalida. Leta 1930. mu je poslopje po-

žgala strela. Toda vedno se je izkopal iz težav s svojo gorenjsko žilavostjo.

Zwischenwässern. (Večna Nemčija.) Pri preteklem šolanju je govoril Kreisschu-lungsleiter Pg. Lilling o snovi »Večna Nem-čija«, čigar izvajanjem so poslušalci sledili z največjo pozornostjo. Nato se je vršil razgo-vor voditeljev.

St. Georgen. (Razno.) Zadnje dni je umrl v Mitterdorfu 74-letni Leonhard Stare. Dolgo let je bil zaposlen v tovarni v ABlngu. — V Mitterdorfu je umrla tudi 84-letna Maria Beltz. — Na mesečnem apelu Frauenschaft je govoril Otrsguppenleiter o političnem polo-žaju. Tolmačila je vedno marljiva in dolžnosti si svesta Organisationsleiterin Gasperlin. Frauenschaftsleiterin Ersen in Kassenleite-rin Paula Golob sta podali nadaljnja po-trebna navodila. — Zadnja cestna zbirka, ki so jo izvedli Blockleiterji skupno z obrtniki in učiteljskimi močmi je prinesla lep uspeh.

St. Georgen. (Ogled šole v Olschen-ku.) Šolo v Olschenku lahko priznamo za eno izmed najboljših podeželskih šol. Poslopje je novo, oba šolska razreda sta prostorna, svetla in imata moderne šolske klopi. Šolski vodja Alois Kern iz Kärntna in učiteljica Hertha Heiniszer iz Wiena se zelo trudita in sta z uspehi zelo zadovoljna. Prava zveza je tu in se prenaša po šolski mladini na starše in osta-le prebivalce. Otrsguppenleiter se je lahko o šolskih uspehih mladine sam prepiral.

Satrach. (Iz vaške kronike.) O priliki zadnjega apela Otrsgroupe so dobili rokodelci in NSLB smernice za cestno zbirko. Nabrali so 703 RM, od teh učiteljstvo skoro 50%. Šolski vodja Müller sam je daroval znatni zne-sek 100 RM. Ta zbirka je prekosila prejšnjo za 30%. — Pri učiteljstvu je nastopilo nekaj sprememb. Poslovala so je učiteljica Tschitsch-nig. Na novo sta prišli učiteljci Bartosch in Sieffka. Učiteljica Minna Wallisch se je po-ročila z Leutnantom Wagnerjem. — Tečaje nemškega jezika so zopet povzeli. Število ob-iskovalcev stalno narašča.

Safnitz. (Iz vaške kronike.) Pred ne-kaj dnevi se je vršilo v naši Otrsgruppi zelo poučno večerno šolanje, pri katerem je govoril Kreisschulungsleiter Pg. Lilling o naciona-lsocializmu. Na dobroobiskanem kmečkem zbo-rovanju dne 6. februarja sta govorila Kreis-baurenführer Pg. Eixelsberger in Stabs-leiter Pg. Neumayer o proizvodnji bitki in nalogi vsakega kmeta. — Zadnja zbirka je znesla skoro 1100 RM.

Im Brennpunkt des Tages V žarišču dneva

Keine Mindestabnahmeverpflichtung für Strom

Odpravljen dolžnost najmanjše uporabe
toka

Der Reichslastverteiler (Reichsstelle für Elektrizitätswirtschaft) gibt bekannt: Bei einer Reihe von Elektrizitätsversorgungs-unternehmen im Reich bestehen Tarife für Haushaltungs- und Gewerbeabnehmer mit gegenüber den normalen Tarifen gesenkten Arbeitspreisen, nach denen den Beziehern so-genannte Mindestabnahmeverpflichtungen auferlegt sind, d. h., die Verbraucher, die Strom nach diesen billigeren Tarifen beziehen, müssen sich verpflichten, gewisse festgelegte Mindestmengen an Kilowattstunden auch dann zu bezahlen, wenn sie diese nicht verbraucht haben. In normalen Zeiten werden Stromab-nehmer, deren Verbrauch nach einem solchen Tarif abgerechnet wird, darauf achten, daß sie die in Rechnung gestellten Kilowattstunden auch verbraucht haben.

In der gegenwärtigen Zeit ist jedoch jeder einzelne zur größtmöglichen Einsparung von Energie aufgerufen worden. Derartige Min-destabnahmeverpflichtungen würden dem Sparwillen der Abnehmer im Wege stehen. Der Reichskommissar für die Preisbildung hat daher die Aufhebung dieser Mindestabnahme-verpflichtungen für die Dauer des Krieges verfügt.

Verschiedene Feststellungen geben Veran-lassung, alle in Betracht kommenden Strom-verbraucher auf diese Aufhebung der Mindest-abnahmeverpflichtungen hinzuweisen und die Aufforderung daran zu knüpfen, daß auch diese Abnehmer ihren Stromverbrauch auf das geringstmögliche Maß beschränken.

Eine kleine Anregung

Mala spodbuda

Es hat sich schon herumgesprochen, daß das Vollkornbrot mit der Gütemarke, abge-sehen von dem Wohlgeschmack, erheblich größeren Sättigungswert besitzt. Da alle Wertstoffe des vollen Körnes erhalten blei-ben, die vor allem im Keim enthalten sind, ist Vollkornbrot für die Ernährung jedes einzelnen von größter Bedeutung. Die tüchtige Hausfrau, die immer darauf bedacht ist, ihren Lieben auch heute noch eine schmack-hafte und gesunde Mahlzeit vorzusetzen, wird für eine kleine Anregung dankbar sein: Vollkornbrot mit der Gütemarke stellt ge-rüstet eine besondere Delikatesse dar und wird in dieser Form sicher besonders will-kommen sein.

K oblastim — samo v nujnih primerih

Vojna in njo spremljajoči pojavi so prinesli naravno tudi uradom veliko dela. Nove globoko segajoče odredbe za delovno službo v totalni vojni peljejo do tega, da morajo uradi in ob-lasti uradovati z zmanjšanim številom urad-ništa, kot je to sploh možno. Razumljivo je, da se zamore priti k uradom samo v važnih primerih. Tudi tu se mora zapostaviti vse ne-bistveno in nevažno, vse, kar ni neobhodno po-trebno. S tem ni olajšano samo delo oblasti, temveč se lahko predvsem hitreje rešujejo važne zadeve. To pride v prvi vrsti v dobro onim rojakom, katerih zadeve se morajo res nujno reševati. In mi hočemo vendar poma-gati, kjer je to le mož. Za vse drugo, pravde, malenkosti in druge mirnodobne veselosti se-daj ni časa. To bomo, če je že ravno potrebno, uredili po zmagi.

Rolf Lennar:

V ZAKON Ž NJIMI

Humoristični roman

»No pa čitaj tukaj.« S tem mu izroči Gregorius časopis »Lübecker Anzeiger«.

Viktor se poglubi v vsebino. Obledi. Člo-vek bi pričakoval, da se bo razpočil. Toda z nenavnim mirom vpraša samo:

»Georg — nikogar ne sumničim — am-pak nisi li ti, seveda ne namerno, kaj iz-blebetal o mojem delu: „Papiga je odle-tela“?«

»Niti črhnil nisem, moja častna beseda.« Viktor vzame časopis zopet v roko, gleda vanj kakor brez duha in meni, ne da bi si vedel pomoči, in pretresen:

»Človek božji, Georg — to je vendar rav-no isti igrokaz kot moj?«

»Da, vsekakor. Tako podoben« Gregori-us čuti, kako težko je ta vest morala za-deti Viktorja. Položaj je podoben onemu, če kdo odvzame mladi materi otroka iz zi-belke. On, Gregorius, bi bil besnel, dirjal v stene, raztreščil vaze — Viktor ne stori nič takšnega. On reče: »Tu sedim sedaj pol leta — rijem in si mučim možgane. Za Boga mi-lega. Pa me čisto navadno eden prehitil, in podobna igra se prikaže na očru, pa mi vzame veter z razpetih jader. To je vendar tatvina!«

Gregorius skomizgne »Viktor, avtorja ne moreš takoj sumničiti tatvine. Nekatere stvari so v zraku. V Plen-Kingu je zme-šal nek Kitajec ogleni prah, žveplo in soli-ter ter iznašel smodnik. V Freiburgu je nek

menih zmešal ravno iste snovi in položil s tem temelj za »debelo Berto«. Menih in Ki-tajec sta bila oddaljena kakšnih desetsti-soč milj drug od drugega, pa sta vseeno znašla ravnoisti smodnik.«

Viktor nima nobenega smisla za kultur-nozgodovinske prisposodbe. »Georg — pro-sim, ne zameri! — ampak kljub vsemu si ti edini, ki sem mu jaz pripovedoval o mo-jem igrokazu.«

Gregorius stisne ustnice. Skoro sovražno pogleda Viktorja. Ali naj pomeni to sum-ničenje. Toda takoj se Viktor sramuje: »Oprost, Georg. Vse mi je pač prišlo ta-ko znenada.«

»Sicer pa jaz na noben način nisem edini, ki pozna tvoj igrokaz.« odvrne Gregorius in otvori s tem nove perspektive.

Otvori jih z gospo Schwankejevo.

*

Gospa Schwanke je prisluškovala razgo-voru obeh prijateljev. Slišala je vsako be-sedo. Ona ima zelo oster sluh in sliši sko-zi sedem debelih sten. Sklene, da poseže vmes. Saj je vendar Viktorju dolžna hva-lo. On je njen gospodar. Vrh tega je pa sploh dolžnost vsakega državljana, da po-jasni temne zadeve.

Že davno je bila razširila špranjo v vra-tih in buši sedaj v sobo od same važnosti: »Ne«, pravi, »gospodična vae tudi za igro-kaz.«

Viktor je ni bil niti klical niti vprašal. Nahrull jo, da je bo že poklical, kadar jo bo potreboval.

Pohvale je pričakovala gospa Schwanke, in zdaj naj bo grajana? Njeno razpolože-

nje je takoj spremenjeno, in da je ni prijel Gregorius za roko ter rekel: »Torej, ljuba gospa Schwanke, ostanite vendar tukaj! — ne ene besede ne bi več slišali od nje.«

»Koga imate na sumu?«

»Tajnico.«

»Pred tvojo tajnico ničesar ne skrivaš, Viktor?« se obrne do njega Gregorius za-radi pojasnila.

»Ne.«

»Torej, gospa Schwanke«, nadaljuje Gre-gorius svojo preiskavo, »kakšen sum imate glede tajnice?«

»Da prepišuje.«

»Kaj?«

»Gledališke igre.«

»Ali lahko to dokažete, gospa Schwan-ke?« Viktorjevo vprašanje zveni skoraj kot grožnja. Ampak gospa Schwanke pre-sliši to grožnjo. Ona je sedaj v polnem tiru.

»Lahko dokažem.«

Gregorius jo potisne na mehak stol. Se-daj naj pa pove po vrsti vse, kar ji je zna-no.

Gospoj Schwankejevi tega ni treba dva-krat reči; poroča, da opazuje Brigitto že nekaj dni, kako opoldne ne gre domov, am-pak dela v pisarni.

»Ah?«

Da, in kako je danes presenetila Brigitto, ki je v očitni zadregi skrila nek rokopi, da ga gospa Schwankejeva ne bi videla, in da se je obnašala kot pri dejanju samem za-sačeni tat.

Rokopis je bila zaklenila v pisalno mizo. Ključ pa je potegnila ven in ga vzela k sebi. Viktor preskusi te navedbe. Pisalna miza

je zaklenjena. Ni običaj, da bi njegova taj-nica zaklepala pisalno mizo.

»Ali veste to, kar pravite, čisto natan-čno, gospa Schwanke?«

»Tako natančno, kakor sem rojena.«

Viktorjevo zaupanje do Brigitte je zelo omajano.

Tatica se mora vsak hip vrniti.

— — —

Ko Brigitte vstopi, jo sprejmejo ledeno-hladno.

Kaj se je zgodilo? S kakšnimi čudnimi obrazi jo motrijo?

Pogleda Viktorja, nato gospo Schwanke, potem Gregoriusa. Vsi so nepristopni. Po kratkem molku začne Gregorius z zaslisa-njem:

»Odprite pisalno mizo!«

Kako to, da ji ukazuje gledališki igralec? Zakaj molči Viktor? Zakaj se ne zavzame za njo in ji ne pomaga proti sovražnemu napadalcu?

Gospa Schwanke pa stoji poleg kot Ne-mesis, boginja maščevalka, in čaka reči, ki še pridejo.

Brigitte molči. Zaenkrat ne podvzame ničesar.

Gregorius: »Dajte, povejte — ali bi vi mogli ukrasti ideje?«

»Kaj hočete s tem reči?«

Gregorius: »Ničesar. To je le nedolžno vprašanje.« Vlogo državnega pravdnika igra z življenjskopristno vdanostjo in ne-varno originalnostjo.

Obupno se brani Brigitte: »Kaj vam prav za prav pride na misel?«

(Dalje prihodnjik.)

Gauleiter je govoril v Villachu

„Stalingrad je prešnil narod kot blisk“

Sedaj je kriza na Vzhodu premagana in življenjsko važna ozemlja so v naših rokah — Zopet pride naš čas

Kot napovedano, je govoril v petek zvečer iz Führerhauptquartierja Gauleiter Dr. Rainer. V Villachu se ni bilo tako dobro obiskane zborovanja, kati tokrat je šlo za to, da se sliši

Potem ko je Kreisleiter dr. Hradetzky otvoril zborovanje, je govoril Gauleiter. Izvajal je, da je, kot danes, na grobu umrlega Gauleiterja Klausnerja, pred nekaj dnevi poročal Führerju v njegovem glavnem stanu, da bo Kärnten delalo in se borilo z nezlomljivo zvestobo. Kärntner je spoznalo, za kaj gre. Spoznalo je, da je nastopila kritična faza te vojne, višek in odločitev.

Gauleiter je opozarjal na to, da smo doslej razvajeni radi zmag, pogosto vzdrževali še nebržljivo in brezskrbno optiko miru, ki je bila krivična bojujoči se fronti, pa tudi težko zaposlenim oboroževalnim delavcem in kmetom. Mislili smo na zadeve kulture, da civilizacije, ko je priganjal Stalin s samokresom in bičem v roki na boj in delo. Sedaj so pa fanfare Stalingrada prešile kot blisk ves narod, do zadnje gorske vasi, do zadnje koče, do zadnjih včasih ljubeznivo varovanih kotičkov meščanskega poštenjstva. Narod je razumel položaj. Nemški delavci so začeli opravljati prostovoljne oklopniške delavnice. Tudi kärntnerski stvaritelji tekmujejo, da s prostovoljnimi večjim delom doprinešajo svoj delež. Narod ne želi sedaj izravnavajočih ukrepov, temveč radikalnih dejanj in pripravljenosti, da da vse, se skuplja v edinem priznanju milijonov.

»Führer zaukaži, mi ubogamo!«

Gauleiter je nato začel govoriti o obisku Parteführerkorpsa v Führerhauptquartierju. »Za takojšnji splošni sem lahko ugotovila, tako je izjavil: »Führer je zdrav kot vedno, Führer je miren, zbran, jase, energičen, odločen in ima iste želje, da oči kot z mero. Za to vest je bil Gauleiter vzhvalno pozdravljen.

Führer je začel govoriti, tako je nadaljeval Gauleiter, z neporisljivim priznanjem do zmage. Niti ene sekunde ni Führer dvomil v končno zmago in je dal Parteführerkorpsu jasno zagotovilo, da ni nikdar v vseh teh hudih bojih te zime odpovedal nemški vojak. Zoperne okolnosti so bile, ki so povzročile odboje.

Ko je nastopil Stalin z obupnimi napori vseh sil z masiranjem vseh moči zimsko ofenzivo, je morala Nemčija na veliko drugih točkah stražiti: na atlantski obali in predvsem na meji takrat še nezasedene in negotove južne Francije. Po zasedbi Južne Francije so postale proste nove moči, tu pa je veljalo predvsem dobiti čas, predno se je lahko postavilo v boj nemške divizije po dolgotrajnem prevozu. Stalingrad je pomagal dobiti čas. Na povelje Führerja so se bojevali stalingrajski junaki do poslednjega moža. Borili so se, čeprav so trpeli hudo pomanjkanje, čeprav so več tednov imeli samo municijo za puške in med tem ko so z brezprimerno požrtvovalnostjo in junakstvom vzdržali, med tem ko so vezali mnogo kratno sovjetsko premoč, je bila rešena vzhodna fronta, ko se je zgradila z združenjem vseh moči Nemcev in njihovih zaveznikov nova fronta. Sedaj, tako lahko poroča iz Führerhauptquartierja, je prebolena kriza na Vzhodu. Bilo bi še veliko tednov hudega boja in največjih skrbi, toda za življenje važna ozemlja so trdno v naših rokah. Velikanska pridobitev prostora prejšnjih let, nam dovoljuje tudi večje umike brez resnega ogrožanja.

Nemščina edini jezik Reicha

Je najboljša spremljevalka v življenju in napredku

Ce je prevladoval nemški jezik do začetka te nam vsiljene vojne samo v srednjeevropskem prostoru, je zadobil z zasedbo večine celine po nemških četah svetovno veljavo. Velikanski Reich od leta 1938, ni imel jezikovnih vprašanj. To se je spremenilo hipoma v trenutku, ko so se zopet priključile po razbitju Poljske, Francije in Jugoslavije bivše nemške državne zemlje. Desetletno tuje gospodstvo je poskušalo posebno pri doraščujoči mladini iztrebiti vsak spomin na nekdanjo pripadnost k Nemčiji. V poskusih iztrebljenja nemškega jezika iz teh ozemelj sta prekosili Poljska in Jugoslavija celo Francijo; kajti dočim so bili v Elzasu še leta 1939 cestni napisi dvojezični, so poskušali na Poljskem in v Jugoslaviji s fanatičnim sovraštvom izbrisati vse sledove, ki so spominjali na nemško preteklost. Bilo je torej: »mo ob sebi umevno, da je Reich zopet uvedel po zopetni priključitvi teh ozemelj uporabo nemškega jezika. Sedaj se je naravno pokazalo, da je nekaj desetletij po prvi svetovni vojni zadostovalo, da je pri velikem delu prebivalstva znanje nemščine sploh izginito, ali, kar zadeva doraščajočo mladino, da se jo je ovrlo v spominu in uporabi nemškega jezika.

S temi dejstvi se je sicer moralo računati, toda ravno zato ne moremo trpeti teh povedini umetno vzdrževanih tujih jezikov na svojem ozemlju.

Kdor zato hoče v Nemčiji napredovati, kdor hoče biti vzporeden v delovni proces, naredi prav, da se čimprej priključi nemškega jezika in ga ne uporablja samo v službi, temveč — in to je odločilno — tudi doma. Samo takega se lahko smatra za polnovrednega Nemca. Prostovoljno pomada pospešiti postopek, ki služi za odstranitev njegovi biti tujeja mišljenja. S tem pa odpade tudi zadnja ovira, ki ga morebiti še ovira od ostalih rojakov Reicha.

Ravno Gorenjec ima zadosti pomočkov, da se lahko in hitro priključi nemškega jezika. Jezikovni tečaji, ki se vrše v zimskih mesecih, nudijo vsakemu Gorenjcu možnost, da si pridobi pod vodstvom izkušenih moči potrebno

v kinski dvorani v Villachu po svoji vrnitvi iz Villachu se ni bilo tako dobro obiskane zborovanja, kati tokrat je šlo za to, da se sliši

Eno spoznanje pa nam je prinesla ta zima: Samo Nemčija lahko reši Evropo, in to samo zato, ker se lahko upira nacionalsocializem židovskemu boljševizmu in židovski plutokraciji. Zato smo v notranjosti tako prosti in negotovani, ker smo se rešili židov.

Ravnatoka je pozabil in zapustil nemški narod vse ostale nevednosti, tudi ni več meščanski narod, temveč nacionalsocialistična skupnost. In tudi zadnji ostanki starega časa naj sedaj izginejo, ker je potrebno, da poslušamo samo še povelje Führerja.

To povelje, tako je zaklical Gauleiter, se glasi: »Potrebujemo vojakov in delavcev!« Vsak kjer koli pogrešljivi za vojno sposobni mož mora danes počačiti našo oboroženo silo, njegov položaj doma, v kolikor je sploh za vojno važen, morajo zasesti drugi. Nemška domovina pa mora sedaj izvesti največji oboroževalni program sveta in oboroževalni delavci Führerja jamčijo za to, da bo do zadnjega strela zadosti municije, v nasprotju s široko ustalimi načrti nasprotnikov. Nemškega orožja mora biti več ne samo po kakovosti, temveč tudi po količini. Spomladi bo imel nemški vojak orožja v izobilju, in sicer najboljšega in najpopolnejšega.

Tudi doma ne sme biti zgubljena nobena ura, vsak mora priti na svoj za vojno važen prostor, največje varčevanje z vsemi vrednotami mora postati samo po sebi umiljiv zakon. Varčevati se mora s človeškimi močmi, z energijo, pa tudi s prostori. Tako je, je izjavil Gauleiter dalje, sam odredil, da se takoj

Aus dem Kreise Radmannsdorf

Radmannsdorf. (Kreisleiter obišče delovno skupnost »Kuhanje in šivanje«.) Delovne skupnosti delovanja BDM »vera in lepota« delata v Bannu Radmannsdorfu že redovito skozi celo zimo. Obiskujejo ju 17 do 21-letna dekleta z veseljem. Februarja je poteklo pet let, odkar je Reichsjugendführer oživil vabilo do delovanja BDM, da se dekleta prav posebno gospodinjstvo vzgoje. Za petletnico obstoja, so priradile v vsem Reichu delovne skupnosti javne kuharske tečaje, da se zunanji da prilika, da vidijo delo deklic. V Radmannsdorfu je v turek obiskal Kreisleiter delovno skupnost »Kuhanje in šivanje«. Podučil se je točno o delu teh delovnih skupnosti in iz katerih delavnic se jih udeležujejo dekleta. Dekleta so pela tudi lepe pesmi, kar je poživilo prijetno tovarištvo. Po skupno odpeti uspravanki se je gost poslovil in dekleta so odšla na svoje domove z zavestjo, da se njih delo v resnici prizna in uvaža.

Ratschach-Matten. (Razveselje v uspeh cestne zbirke.) Državna cestna zbirka dne 6. in 7. februarja je imela v Ratschach-Matten edinstven, dosedaj še nedosežen uspeh. Radi požrtvovalnosti celokupnega prebivalstva Ratschacha in pridnega zbiranja je bil dosežen uspeh RM 1077,— kot ga dosedaj še ni bilo. Kvota na osebo znaša 1,93 RM. S tem je bil uspeh 16. in 17. januarja skoro podvojen. Najmanjša gorenjska občina je s tem

jezikovno znanje. Bodoči državljani se bo moral v doglednem času posluževati samo enega edinega jezika, jezika Reicha.

Ravno za obmejnega prebivalca je več kot samo zunanje sporazumevalno sredstvo, je v ogledalu mišljenja povezujoča vez, ki ga povezuje z rojaki vsega Reicha in ne najzadnje ljuba domovina v tujini. Za Gorenjca ni lepšega, pa tudi ne lažjega priznanja k Führerju in Reichu, kot uporaba nemškega jezika na cesti, v delavnici in družini.

NSV, največja organizacija socialnega skrbstva na svetu

Vojno delo NSV je osredotočeno na skrb za mater in otroka in na tem polju izvršene storitve zavzamejo zategadelj odlično mesto v bilanci, ki jo je predložila NSV ob desetletnici prevzema oblasti. Pretežni del celokupnih dohodkov zimske pomoči, v tem letu 700 milijonov, se uporablja za podporo materam in otrokom. Pomožna mesta in posvetovalnice Mutter und Kind so dojele v treh vojnih letih 1,2 milijonov bodočih mater in otročnin in v 5700 občinskih oskrbovalnicah so v istem razdobju našli 31,3 milijonov obiskov na domu. Leta 1938 je bilo 11.000 trajnih in žetvenih otroških vrtec, po treh letih vojne jih je pa vseh 17 otroška pomožna dnevna zavetišča okrog 27.000, v katerih je dnevno 1,1 milijon mest na razpolago. NSV je tudi odlično udeležena pri povečanju pripravljenosti otrok na podeželski oddih, ki ga izvršuje skupno s Hitler-Jugend in NS-Lehrerbundom. Uvaževanja vredna storitev je pa tudi pošiljanje pol milijona mater na oddih, k tem pride še 44.000 zraven njih poslanih malih otrok in dojenčkov. V tem številu je vsebovana celokupna pošiljatev od leta 1934. S ponosom se danes lahko imenuje NSV kot največja organizacija socialnega skrbstva na svetu. Ima dalek nad 16 milijonov članov in se nobena država ne more s čim sličnim pokazati.

zmanjša razsvetljava v vseh javnih prostorih za 50 odstotkov, kajti tako navidezne malenkosti, dajo neizmernih moči prostih za vojno važne namene, kot dokazujejo vtisa polne številke.

V prostorih, kjer se ne posluje, in se tako pridobe, bodo nastanjeni domovi za otroke poklicno delujočih žen, za vojake in bodo namene pisarne. V tej zvezi je izjavil Gauleiter, da je dal povelje, da se koncem leta 1943. ne sme nahajati nobena pisarna več v kakem stanovanju.

Potrebni ukrepi, ki bodo radikalno izvedeni, bodo marsikatega rojaka bridko zadeli, toda vsak, ki se danes izkaže vrednega časa, je lahko prepričan, da bo po vojni dobil povrnjeno, kar mu je moralo biti odvzeto in skupnost mu bo pomagala. Resnično lahko samo eno od narodov samega zahtevano akcijo ogroža in to je nepravilnost. Da te nikdar ne bo, da ne bo nobenih izjem in razlik, za to jamči stranka, ki bo dajala dober vzgled. Pred vsem ne bo trpela prikrivanja. »Taki primerov, tako je izjavil Gauleiter, »ne bomo trpeli v naši pošteni kärntnerski deželi, za to bom skrbel sam!« Tudi na Gorenjskem bodo novi ukrepi izvedeni, kajti enake pravice prinašajo razumljivo tudi enake dolžnosti.

Nezlomljiva vera nemškega naroda in njegov spontan dvig bosta zadobila svoj viden odraz v vojaških uspehih. Prišel bo zopet naš čas! Je zaklical Gauleiter, tudi če bi morebiti danes nasprotniki triumfirali. Zmaga bo pa sledila tudi zopet srečna doba obnove, doba, v kateri ne more nihče več ogrožati, nihče več groziti onemu, za kar se mi vsi danes borimo: našemu Reichu!

ponovno dokazala, da bo zmerom sledila klicu Führerja, če je treba napeti vse moči za končni uspeh.

St. Katharina. (Kreisleiter dr. Hochsteiner na obisku.) Pred kratkim je obiskal Kreisleiter dr. Hochsteiner našo Ortsgruppe. Najprej si je ogledal pod vodstvom Ing. Sonnlicherja grad Puterhof. Tu je pozdravil Kreisleiterja Ortsgruppenleiter Hubert Müller ob prisotnosti Ortswarta NSV. Nato je obiskal Kreisleiter teško prizadeto družino Rosmann v Lomu. Nato se je podal s svojim spremstvom v zborovalni prostor, kjer ga je čakalo že nad 350 mož in žen. V svojem govoru se je dotaknil vseh važnih vprašanj in je končno pozval vse, da še nadalje pridno sodelujejo pri velikem obnovenem delu na Gorenjskem.

Neumarkt. (Solanje.) Januarja je bilo šolanje Zellen- in Blockfrauen iz Ortsgruppe Neumarkt, Kaler, St. Katharina, St. Anna in Loibl. Govorila je Kreisfrauenchaftsleiterin Kronthaler o dolžnostih žen v vojni. Popoldne se je zglasil tudi Kreisleiter doktor Hochsteiner, ki je predaval o smvi »Gorenjske žene v delovni skupnosti«.

Leschach. (Električna luč.) Pretekli teden je prvič zagorela električna luč po naših domovih. Vsačani smo hvaležni vsem mero-dajnim činiteljem, ki so pripomogli, da so tudi Leschach dobile dostojno razsvetljavo, kar je zlasti danes ob pomanjkanju petroleja tudi gospodarske važnosti.

Breslach. (Zborovanje.) V nedeljo se je vršilo na Breslach krajevno zborovanje tukajšnje Ortsgruppe des Kärntner Volksbundes, katerega se je udeležilo do 200 članov. Ortsgruppenleiter Pg. Rindler je razložil navzočim pomen zborovanja, ter je v navdušenih besedah opisal gigantsko borbo nemškega naroda za bodočnost Evrope, borbo, katere sad bodo uživale tudi prihodnje generacije iz Breslach, Möschach, Leschach in Laufena. Na koncu je bilo s seganjem v roko zaprišeženih 120 novih članov Kärntner Volksbunda, katerim so bile izročene tudi članske legitimacije.

Laufen. (To in o no.) V Laufenu so predvidena po zaslugi Bürgermeistra Weißa in nekaterih aglinih vaščanov obsežna popravila vaških in občinskih cest, zlasti regulacija in kanalizacija vodnega odtoka, ki je ob gotovih neurjih spreminjal vaška pota v prave hudo-urnike. Z nekaterimi deli se je že pričelo, n. pr. z razširitvijo prostora pred gasilskim domom, toda radi pomanjkanja delovnih moči, kakor tudi nezanimanja nekaterih gospodarjev se z deli ne nadaljuje. Vsekakor bi bilo nadaljevanje teh del v korist vseh vaščanov. Treba je le nekoliko dobre volje in pripravljenosti do skupnega dela. Tako, so n. pr. v Praprotsch zraven Laufena že vsa pota nasuta s peskom in gramozom, kar se je v časih Jugoslavije zgodilo mogoče vsakega pol stoletja. — Splošne pritožbe in nezadovoljstvo pa povzroča ne samo Laufenanom ampak sploh vsej občini zlasti Breslanom otoški most. Če se bo s popravili še odlašalo, bo kmalu most v takem stanju, da ga ni mogoče popraviti ne bo več treba. Upamo, da se bodo odgovorni činitelji zganili in uredili stvar, da ne bo večnih pritožb in nevarnosti.

Zborovanje kinskih podjetnikov v Veldesu

Po daljšem času je zopet sklicala Gaufilmstelle Kärnten kinske podjetnike Kärntna, tokrat v Veldesu, na zborovanje, katerega se je udeležila tudi Allgemeine Filmtreuhand v Veldesu z voditelji kinov na Gorenjskem. Na zborovanje so prišli tudi vodja der Zweigstelle Wien der Reichsfilmkammer Koch, nadalje gospe Koppler od Reichsfilmkammer Wien,

Gaupropagandaleiter Petschauer, ravnatelj AFG-Veldes Schlüter in vodja Reichspropagandaamta v Veldesu.

Goste je pozdravil v daljšem govoru Gauhauptstellenleiter Pg. Breiner, ki je posebno opozarjal, kako važna sta danes kino in film, ker se sovrznik trudi, predvsem, da zrahlja notranjo fronto.

Pri sledečem razgovoru se je oglasilo veliko kinskih podjetnikov k besedi, da razmotirajo razna kinov se tičoč vprašanja.

Ob zaključku so govorili o važnih vprašanjih vodja der Reichsfilmkammer Pg. doktor Hammer, ravnatelj Koch in vodja Reichspropagandaamta, dočim je podal zelo zanimive podatke s prepričevalnimi besedami o važnosti govora, slike in posebno zvočnega kina, kar vse je pojasnil s mnogimi primeri sovražne agitacije.

Udeleženci so zapustili zborovanje z jasnimi navodili za bodoče delo in za zadovoljivo delovanje kinov. V tem mesecu in sledečih bo dala predvajati Gaufilmstelle film »Hände hoch« v vseh kinih, na Gorenjskem meseca aprila. K tem predstavam ne bodo povabljeni samo mladina, temveč tudi vse gorenjsko prebivalstvo.

Zborovanje vzgojiteljev v Krainburgu

Te dni so se sešli vsi vzgojitelji in vzgojiteljice okrožnega okoliša Krainburg v risalnici meščanske šole v Krainburgu na delovno zborovanje. Kreisleiter Pg. Stonner je pozdravil nove vzgojitelje in Schurata Wüstnerja in podal pogled nazaj v razdobje od 1933. do 1943. leta. Naši vojak, tako je rekel z vžičenimi besedami, so svetel vzgled izpolnjevanja dolžnosti in žrtve. Kdor največ dela, ta ima tudi največ pravic. Stalingrajski junaki so večni kilecari v delovanju za Nemčijo. Nato je predavala Berta Krenn o pouku nemščine na ljudskih in meščanskih šolah, kjer je predavateljica posebno poudarila važnost pouka slovnice v nemških jezikovnih tečajih. Čudovito je bilo slišati, kako lepi uspehi so bili doseženi pri načrtnem delovanju. Okrožni športni učitelj Hofer je poročal o delu na svojem področju in se je zanimal za razpoložljive športne prostore in priprave.

Končno je govoril še tovariš Petersen o sodobnem risarskem pouku. Z mnogimi primeri je pokazal, kako se lahko pospešuje osebna nadarjenost učenca na vseh treh razvojnih stopnjah. Središče okrasov naj tvorijo simboli, ornament in rezi s škarjami. Mnogo učencev je poglabilo razumevanje za izvedbo in je pokazalo prav lepe uspehe. Potem ko je Schurata Wüstner poročal o poučevanju, je zaključil Kreisleiter s počastitvijo Führerja te delovno zborovanje NS-Lehrerbunda.

„Gau Kärnten je izpolnil svojo dolžnost“

Spominska svečanost za umrli kärntnerski Gauleiterjem Hubertom Klausnerjem

Ravno tako kot preteklo leto, se je tudi letos spomnil Reichsgau Kärnten svojega neznanega umrlega Gauleiterja Huberta Klausnerja. Ob njegovem grobu na pokopališču v Villachu se je v petek popoldne sestel celokupen Führerkorps stranke, oddelkov in priključenih Zvez, da prisostvuje spominski svečanosti. Hitler Jugend in BDM sta stvorila živ krog okrog groba Huberta Klausnerja.

Ob določeni uri je prišel na pokopališče Gauleiter, katerega so spremljali Stell. Gauleiter, SA-Gruppenführer Nibbe in HJ-Gebletsführer Regger. Po pozdravu vdove umrlega Gauleiterja je pozdravil s tihim spoštovanjem z ostalimi navzočimi umrlega Gauleiterja Kärntna, Mladenke so natrosile na grob zvončkov in jelkovega zelenja.

Po zvokih fanfare in odpeti pesmi, ki jo je pela mladina, je javil Gauleiter dr. Rainer umrlemu Gauleiterju Klausnerju z besedami: »Gauleiter Klausner, javljam Ti, da je Gau Kärnten izpolnil svojo dolžnost, na fronti in v domovini. Bori se in dela hrabro in zvesto za Führerja in njegov Reich. Lahko stojimo v časti pred Teboj. Okoli Tvoje groba so zbrani Tvoji stari zvesti borci in Tvoja Hitler Jugend. Hakenkreuzfahnen se vijejo nad Tvojim grobom.« Mirno spi, mrtvi Gauleiter, mi strážimo!«

Delovno geslo leta 1943 za vrtnarje

Dne 10. februarja se je vršil v Kucherhofu v Klagenfurtu prvi delovni razgovor vrtnarskih posvetovalnic in vrtnarjev Gaus Kärnten. Na delovnem zborovanju, katerega so se udeležili poleg vodje izpostave vrtnarstva in vodstva vrtnarskih gospodarskih združenj Kärntna tudi vodje posvetovalnic vrtnarjev in okrožni strokovnjaki za vrtnarstvo, gospodarske posvetovalke, voditeljice poljedelskih šol, oddelkovna voditeljica za poljedelstvo in nadalje še glavni vrtnarski mojster, so dobili smernice. Ing. Klein, vodja oddelka za vrtnarstvo, Landesbauernschafte Steiermark je pojasnjeval vsa važna vprašanja, ki zadevajo vrtnarje. Posebno je omenjal potrebno nasvet in razpoložljivost semena za leto 1943. In 1944. Iz izvajanj se je razbralo, da je položaj vsekakor zadovoljiv in da ni treba biti kärntnerskemu prebivalstvu za bodoči čas v skrbeh radi zelenjave. Vsekakor pa si vsak mora biti svest, da se mora varčevati. Vrtnarije bodo posebno skrbela za to, da pridejo na trg one vrste zelenjave, ki imajo veliko vitaminov, ki so posebno važne za prehrano malih otrok. Primerjave od prej kažejo, da so vrtnarji Kärntna s svojim trudom veliko storili za prehrano Gaus in da morajo biti posebno meščani svojim vrtnarjem hvaležni, ki so jim omogočili, da so z zelenjavo bolj preskrbljeni kot prebivalstvo drugih Gausov.

Novo z vitamini bogato kurjo piščo izdelujejo sedaj na podlagi inozemske iznajdbe na švedskem. Gre za preparat, ki vsebuje zlasti vitamin D-3 in ki ga pridobivajo zlasti iz modrih školjk, obreznih polžev in drugih morskih živali nevretenčarjev. Komisija za živila je že odredila rabo novega preparata in si obeta izboljšanja perutinarstva in presrbe z jajci.

Poljedeljski tržni red

V nemškem Reichu je bil že leta 1933. vpeljan tržni red Reichsnährstanda. Ima namen, da uredi prodajo poljedeljskih pridelkov, poleg tega pa še tudi, da se vodi predelavo in razdelitev posameznih pridelkov do zadnjega potrošnika. Ravno tako ima ta tržni red nalogo, da odvisne pridelke dovaja v kraje, ki potrebujejo dovoza. K temu spada tudi odvzem presežkov v času dobre letine in njih smiselno skladiščenje in prihranitev za čas potrebe (gospodarjenje na zalogo).

V prejšnjem času se država ni brigala za poljedeljski trg. Kmet je bil glede svojih pridelkov pripuščen samemu sebi. Moral je sam skrbeti, kako svoje pridelke sploh proda. Kmetje so bili pogosto primorani, da so svoje pridelke ponujali po hišah, da so se jih sploh znebili, ali pa jih na trgu poceni prodali. Pri tem je bila cen spoljubno prepričana kupcu. Ti so znali spretno zgrabiti vsak zastoj v prodaji. Potiskali so cene navzdol in so dali pridelovalcu to, kar so pač sami od sebe radi dali.

Poljedelstvo je zato zelo trpelo. Posamezni pridelovalec je že ob setvi moral s skrbjo misliti na to, če bo ob žetvi lahko tudi svoje pridelke prodal in če zanje dobi primerno ceno. Nered na področju poljedeljskega trga je umevno zelo slabo vplival na pridelovanje. Do čim na vaseh in prav posebno v gorskih pokrajinah ni bilo mogoče pridelkov prodati, se je lahko pokrila potreba večjih potrošnih krajev samo z uvozom iz inozemstva.

Sedaj je v nemškem Reichu že vodena proizvodnja živil po Reichsnährstandu v smislu potreb. Posebno dobrodejno pa vpliva tržni red s popisom in razdeljevanjem vseh poljedeljskih pridelkov. Z organizacijo popisovanja, ki se razteza preko vsega Reicha, se za jamčena prodaja tudi v najoddaljenejših krajih. Z organizacijo razdeljevanja se živila dovajajo povsod tja, kjer se jih potrebuje.

Vojno prehranjevalno gospodarstvo je samo intenziviranje mirodnega poljedeljskega tržnega reda. Na eni strani postavlja popis živil v proizvodnih obratih na široko podlago in to strožje izvaja, na drugi strani je pa razdeljevanje natančno urejeno z nakaznicami za živila. Da se popis primerno prilagodi potreb in da se ta kolikor mogoče enakomerno prilagodi ustrezno zmoglosti posameznih obratov in okolštev, je urejeno z oddajnimi predpisi. Istemu namenu služi tudi dolžnost, da se prodajo posamezni pridelki samo za nakup določenim osebam in uradom in prepoved naravnostne prodaje potrošnikom.

Na Gorenjskem je bil ta poljedeljski tržni red deloma vpeljan že leta 1941., deloma leta 1942. razširjen in spopolnjen. Zakonita določila so veljala večinoma tako kot v Reichu in ustvarjeni in začeli sta poslovati organizacija popisa in razdeljevalni aparat. Oddaja posameznih pridelkov je sedaj urejena tudi na Gorenjskem že z oddajnimi predpisi in za razdelitev so tudi že dolgo v veljavi živilske nakaznice.

V nemškem Reichu se nista tako pridelovalec kot tudi potrošnik zelo hitro navadila na ta novi red, temveč sta ga tudi kaj kmalu občutila kot zelo dobrodejnega. Na Gorenjskem je prinesla uvedba tega tržnega reda že radi tega še večjo spremembo napram prejšnjemu stanju, ker je bila tukaj na poljedeljskem trgu še veliko večja zmešnjava in ker je bil ves tržni red v kratkem času uveden in postavljen v veljavo.

Kljub temu pa se tudi na Gorenjskem uveljavlja ta poljedeljski tržni red v vsem obsegu. Pred vsem je popis poljedeljskih pridelkov popolnoma pod njegovim vplivom. Posamezni

kmetje sedaj točno vedo, kako morajo prodajati svoje pridelke in kakšno ceno dobe za nje. Za nadpovprečne tržne datjave se plačajo poleg določene cene še nagrade, kot na primer pri mleku, jajcih, perutnini in medu.

Razumljivo je pa potrebna skrajna disciplina. Prestopki proti določilom tržnega reda in vojnemu prehranjevalnemu gospodarstvu se pa morajo v interesu enakomernosti preskrbe celokupnega prebivalstva kaznovati brez vsakega spregleda. Vsak kmet, kateri ne izpolni svojega oddajnega predpisa ali kdor ne proda svojih pridelkov določenemu uradu, temveč obide obstoječe predpise in jih proda po verižniški poti naravnost potrošniku ali verižniku, bo brezobzirno klican na odgovor. Isto velja za take proizvajalce in potrošnike, ki ne omeje svoje potrebe na določene najvišje množine, temveč jo prekoračijo s skrivnimi zakolji in skrivnim mletjem.

Red je potreben na vseh poljih. Tembolj potreben je pa v vojni in tem strožje bodo zato v vojni zasledovani in kaznovani prestopki zoper obstoječi red. Za one pa, ki se podre temu redu, nikakor ne pomeni sile, temveč sami spoznajo, da ima samo namen, da pospešuje dobrobit celokupnega prebivalstva.

Burgstaller

Pridelovanje oljevitih rastlin

Praktični migljaji za pomladansko obdelovanje

Niž manj važno ni pridelovanje oljevitih rastlin mimo pridelovanja predvinskih rastlin. Kakor nam služijo predvinske rastline za nabavo blaga za oblake, tako nam nudijo oljevite rastline svoj sad za nabavo olja, katero nam služi kot masloča, ali mast v svrhu zabele ali za čimbe jedil. Torej so oljevite rastline tudi kaj važen činitelj v prehrani. Ni pa važno samo pridelovanje oljevitih rastlin v svrhu pridelovanja olja za prehrano, ampak so važne tudi iz obrtno-industrijskega stališča, ker le te nam nudijo mnogo dragocenega olja za mazanje in ohranjanje obrtnih in industrijskih strojev.

Torej oljevite rastline pridelujemo zaradi smnenja, ki je bogato olja, ki nam služi kakor rečeno za jed, tudi za svečavo in za obrtno-industrijske namene. K oljevitim rastlinam prištevamo sledeče: ogrščico, repico, lan, sončnico, mak, bučo, ter še nekatere manj važne rastline. Za obrt najvažnejši oljevitih rastlin sta vsekakor ogrščica in repica, s katerima se moramo natančneje seznaniti. O pridelovanju lanu smo pa v našem listu že obširneje razpravljali kot o predvinski

rastlini, ki je obenem tudi kot oljevita rastlina jako velike važnosti za naše kmetijstvo. Izmed ostalih oljevitih rastlin je pa za naše kraje jako pomenljiva sončnica, le žal, da ne sadijo te rastline v večji meri, ampak dobi le tu in tam milosten prostor v zelniku, koruzi ali krompirju, kot postranski pridelok.

Oljevite rastline imajo globoke korenine, ki se prav malo razrastejo (izjema je le pri sončnicah); zategadelj jim moramo dobro gnojiti. Na splošno so pa oljevite rastline občutljive in podvržene raznim škodljivcem. Zaradi tega vidimo, da nam ne dajejo tako zanesljivih pridelkov, kakor druge rastline. Vsak kmetovalec naj se zato prepriča, ali je v njegovem kraju sejati na veliko oljevite rastline ali ne, da ne bo razočaranj.

1. Ogrščica

Ogrščica je važna le za tiste kraje, po katerih se prideluje že od nekdaj z uspehom. Ogrščica (Reps, Repskohl) je sorodna s podzemeljsko kolerabo ali kavljo in uspeva raje v hladnih krajih kot v gorkih, če tudi je slanično podvržena. Ogrščično zrnje daje po 30 do 35% olja; to olje se rabi za mazanje strojev, pred splošno uporabo petroleja so ga nekaj rabili tudi za svečavo. Pri pridelovanju olja odpadejo tropine, ki so dobre za krmo. Slama pa ni mnogo vredna in se rabi le za nastil.

Lastnosti ogrščice. Ogrščica spada h križnicam, kakor podzemeljska koleraba, zelje, repa, katerim seme vsebuje tudi nekaj olja. Ogrščica napravlja ravno take luske in podobno seme, kakor imenovane rastline.

Ogrščica zahteva globoko in močno pečeno-flovnato zemljo, ki je bogata črne prsti in apna. Najbolj obrodi v nižinah, ako niso premokre. Spodnja plast zemlje mora biti prodna za vodo. Plitva in pečena zemlja ni za ogrščico. Take lege so presuše. Na močvirni usušeni zemlji sicer dobro raste, toda v taki zemlji pridelano ogrščično seme daje menda kaj malo olja.

Ogrščico sejemo v krajih z gorkim in mrzlim podnebjem; kraji pa, ki so podvrženi pomladanski slani, niso pripravi za pridelovanje ogrščice. Ogrščica potrebuje veliko živeža, ki je bogat dušika in fosforne kisline.

Ogrščice imamo tudi več vrst, ki se prideluje kot zimsko pa tudi kot jarka. Če prestane zimo, je zimsko ogrščica dosti več vredna kot pomladanska, ker daje lepše pridelke. Pomladanska ogrščica daje manj varne pridelke zaradi bolh, ki jo rade napadejo. Razen navadne ogrščice zelo hvalijo tako imenovano novozejlandsko poletno ogrščico, katera daje lepo in debelo zrnje.

(Dalje prihodnjik)

Važnost izbire sadnih dreves

Pravilna izbira vrst v sadjarstvu je problem, kateremu posveča posebno mali vrtnar vse premalo pozornosti. Obrtni sadjar ve, da je od pravilne izbire sadnih vrst odvisna gospodarnost njegovega obrata, drugače pa menil sadjar v domačem ali malem vrtu. Sadi povelič drevesa, ki so po njegovem okusu in se morebiti še ravna po zemlji. Če pravilno gnoji, misli, da je storil vse in pričakuje bogatega pridelka. Ta tudi lahko pride, lahko pa tudi v drugem kraju, čeprav gre za enako vrsto tal, izostane in sadjar stoji pred uganko.

Donos sadnega drevesa je odvisen od opravitve cvetov, če se je sicer izvršilo vse — to je pogoj — kar je bilo za njegovo prehrano potrebno. Jeseni se je ugotovilo, da je nastavilo zadosti rodnega lesa, tako da se je drugo leto lahko pričakovalo obilnega pridelka. Drevo je bilo pomlad vse v cvetju, pa vseeno ni bil pridelok zadovoljiv. Napravili so se pač sadeži, ostali pa so drobni in so kmalu odpadli. Drevo je povečini imelo takozvane deviške sadeže in je nastavilo samo malo izraščanih, lepih sadežev.

Naše sadno drevje je navezano v glavnem na tujo opravičev in če je ni, potem se ne tvori seme in od tvoritve semena je zopet odvisna tvoritev sadežnega mesa. Čim več semenja, in sicer dobro razvitih pečk ima na primer jabolko, tem večje in lepše bo tudi jabolko samo. Skrbeti moramo torej za to, da je zadosti cvetov oplojenih. To bo povečini tam slučaj, kjer so v bližini čebele. Obetavajo cvetje sadnega drevesa, se oprašče s cvetnim prahom sadnega cvetja in nesejo potem v namenu, da pridejo do medu na drugem cvetju, na svojih kocihah cvetni prah na brazdo sosednega cveta, kjer klije in nato tvori ključni mešček, ki se izraza v plodnici v semenici. Ker je pomlad razen čebel, ki prezimijo v celih rojih, število žuželk zelo majhno, so čebele skoro edine, ki oprašče sadno cvetje in sicer, kot so razni raziskovalci ugotovili, do 88%. Samo kakih 12% odpade na čmrlje, divje čebele, muhe, mravljice in hrošče. Ker čebela na svojem poletu vedno obišče samo eno rastlinsko vrsto, torej vedno enake cvete, pride zmerom do oploditve. Veter in dež vsekakor lahko zadržita čebele od obiska cvetov, toda če le malo zasije sonce, zadostuje večinoma, da se cvetovi oploje.

To delovanje čebel pa lahko sadjar še bistveno pospešuje s tem, da izbere pravo vrsto. Odvisno je namreč tudi od kaljivosti cvetnega prahu in tudi v tem se razlikujejo naša sadna drevesa bolj, kot navadno mislimo. Če med cvetenjem nastopi nočni mraz, lahko ob določenih pogojih trpi brazda, medtem ko je cvetni prah odpornjši, vkljub temu pa ob deževnem vremenu lahko zgubi svojo kaljivost. Imamo sadne vrste, ki imajo dobro kaljiv cvetni prah in zopet druge, katerih cvetni prah slabo kali, torej dobre in slabe takozvane dajalce peloda. Kdor na novo zasaja drevje, naj gleda na to, da, če jih že ni, sadi samo dobre dajalke cvetnega prahu, ki oploje tudi gotovo, takozvane slabe dajalke cvetnega prahu. Samo tako se lahko goji resnično dobro sadjarstvo. V tem pogledu, da lahko vsaka dobra drevesnica navet.

Pri hruškah so skoro vse vrste dobre dajalke cvetnega prahu. Tudi pri njih je v precejšnji meri ugotoviti deviško plodovitost; sadeži so pa vseeno dobro razviti in se razlikujejo večinoma samo po obliki od sadežev, ki so nastali po tuji opraviči. Drugače je pri jabolkih, radi česar so pri njih razlike donosov veliko večje. K dobrih dajalcem cvetnega prahu prištevamo na primer, da navedemo samo nekatere, zlato parmeno, ontario, bernsko rožnato jabolko, landsberško in Baumnovno reneto, dočim so slabi dajalci cvetnega prahu med drugim Jakob Lebel, Gravensteiner, boskopski kosmač in Blenheimsko zlata reneta. Da, dogodi se večkrat, da ena jabolčna vrsta niti ne oploji druge. Vprašajmo torej, ko kupujemo mlado sadno drevje, kako je z oplojevanjem. Tudi sladke češnje potrebujejo tuje opraviče, ker so same nerodovne. Tudi med njimi so skupine, ki se celo med seboj ne morejo oplojiti. Dobro storimo, če nasajamo sladke češnje, da izberemo vedno drevesa raznih vrst.

Mladina je nabrala 500.000 lon starega materijala

Ni nobena fraza, če vedno znova govorimo o totalni vojni nemškega naroda za njegovo svobodo. Dokaz za to je tudi dejstvo, da so milijoni šolskih otrok v enem tritretletju znosili sedaj okroglo pol milijona ton starega blaga. Teh 500 milijonov kilogramov so najmlajši našega naroda včasih po več ur prinašali od gospodinjstev in malih obratov do šolskih nabiralnic v velikih in večjih zavojih s kostmi, časopisi, cunjami in v malih voznih odpadkov starega železa in kovin, ostankov starega gumija, skrbno posušenih kozuhov itd. Kdor ni tega sam doživel, si težko predstavlja gorčo navdušenost naših fantov in deklet pri njihovi za vojno tako važni službi, in le malo ljudi ve za požrtvovalno skrb vzgojiteljev in šolskih upraviteljev za registriranje in vskladiščenje v tisočih šolskih dvorišč, za odvoz itd. teh ogromnih količin. Se težje si je pa predstavljati kakšen vojnogospodarski pomen ima ta količina starega materijala za gospodarstvo s surovinami.

Celokupna količina, ki se je nabrala po vsem Reichu, bi natovorjena na tovarne vozove napolnila okrog 35.000 vagonov, ki bi jih morali odpeljati v okrog 100 tovarnih vlakih normalne dolgoti. Postavljeni zapovrstjo, bi ti vlaki starega materijala, natovorjeni s starim materijalom, ki so ga znosili učenci in učence, izpolnili progo od Hannovera do Königsberga. To je znaten prispevek nemških šol za preskrbo nemškega vojnega gospodarstva s surovinami.

Od teh 1000 tovarnih vlakov bi jih le 100 bilo napolnjenih s cunjami. Lahko si predstav-

ljamo, da se iz cunj, ki napolnijo 3500 železnih voz, lahko napravi stotisoče uniform, na tisoče ton predvina za toplo zimsko obleko in mnogo drugega vojnega materijala. Gledan raz vidika surovini, je pa tovor 80 tovarnih vlakov, ki imajo vsak napolnjenih 35 vozov s kostmi, še mnogo bolj dragocen. Samo nad 300 vagonov lahko kemične tovarne napravijo iz tega materijala olja za mazanje, ki je našim vojakom nezogibno potrebno za fina orodja. K temu pridejo še ogromne količine kostnega kleva, ki je ne le v industriji letal, ampak skoro v vseh drugih panogah oboroževalne industrije skoro nenadomestljiv, da lešeni deli dobro drže. Koliko kosmetičnih preparatov, zdravil, dajejo proizvodi, ki so pridobljeni iz kosti. Veliko sto vagonov kostne moke razvozijo iz kemičnih tovarn kot gnojila in krmila za zagotovitev prehrane.

Teh nekaj primerov koristi nabiranja starega blaga po šolah naj zastopuje, da se primerno oceni gorčo navdušenost naše mladine, ki je s svojo vojno službo šolskega nabiranja starega blaga tako znatno prispevala h končni zmagi. One gospodinjje pa, ki doslej še niso oddajale redno svojega starega in odpadkov blaga najbližjemu šolarju, naj se sedaj takoj uvrste med sotrudnike nabiranja starega blaga po šolah. Pri vsakem rojaku je to potrebno, na najmanjše količine je treba gledati. Naša mladina še lahko veliko več prinese k šolski nabiralnici in bo to z veseljem storila za zmago!

Dr. F. J. Lukas

Ausschneiden! Aufbewahren!

Deutsch methodisch und praktisch

150. STUNDE

Wichtige Wörter in gebräuchlichen Satzverbindungen

1. Im Sudetengau sind viele Glasfabriken.
2. Im Winter werden Gemüse und Blumen in Glashäusern gezüchtet.
3. Vom Gang auf die Veranda führt eine Glastüre.
4. Der Koch überzog die Torte mit einer Schokolade-Glasur.
5. Was es dir erzählt hat, ist glatt erlogen.
6. Nach dem Schneeregen war die Straße so glatt, daß man kaum gehen konnte.
7. Er log mir glattweg ins Gesicht.
8. Seine Darstellungen waren nicht sehr glaubhaft (glaubwürdig).
9. Gleich und gleich gesellt sich gern! (Sprichwort)
10. Man soll nicht Gleiches mit Gleichem vergelten.
11. Eine Kapitulation ist gleichbedeutend dem Untergang.

12. Diese zwei Äpfel sind vollständig gleichartig.
13. Der Seiltänzer verlor sein Gleichgewicht und stürzte ins Netz.
14. Er hörte mir gleichgültig zu und gab auf meine Fragen keine Antwort.
15. Ich habe soeben von verschiedenen Seiten zwei gleichlautende Nachrichten erhalten.
16. Sie müssen die Tempi gleichmäßig machen, sonst können Sie nie schwimmen lernen.
17. Wir gehen beide in einer anderen Richtung, haben aber gleichweit nach Hause.
18. Die deutschen Werkstoffe sind vielfach nicht nur gleichwertig, sondern besser als die Stoffe, die sie ersetzen.
19. Jetzt haben wir gleichzeitig das gleiche gesagt.
20. Diese beiden Schwestern gleichen sich zum Verwechseln.
21. $X = a + b$ — Das ist eine Gleichung.
22. Vor einer Wetterveränderung bekam

der arme Karl immer Gliederschmerzen.

23. Diese Kette hat 18 Glieder.
24. Die Arme und die Beine nennt man Gliedmaßen.
25. Man kann sagen, daß Sie bei dem Eisenbahnunglück noch glimpflich davonkommen sind.
26. Salzburg hat ein berühmtes Glockenspiel.
27. »Der Glöckner von Notre Dame« ist ein bekannter Roman von Victor Hugo.
28. Ich wünsche Ihnen viel Glück auf Ihrem künftigen Lebensweg!
29. Glücklicherweise ist, wer vergißt, was nicht mehr zu ändern ist! (Sprichwort).
30. Wenn jemand einen Haupttreffer gewinnt, so ist es ein besonderer Glücksfall.

Wörter

Glasfabrik (w) — steklarna
Glasur (w) — lošč
glatt — gladek, spolzek; čisto naravnost
glaubhaft (glaubwürdig) — verjeten (verodostojen)
gesellen (sich) — združiti (se)
gleich — enak
gleichbedeutend — istoznačen
gleichartig — istovrsten

Gleichgewicht (s) — ravnovesje, ravnotežje
gleichgültig — nebrizen
gleichmäßig — enakomeren; v isti meri
gleichweit — prav tako daleč
gleichwertig — enakovreden
gleichzeitig — istočasen, istodoben
gleichen — podoben biti, enak biti
Gleichung (w) — enačba, enačenje
Gliederschmerz (m) — bolečina v udih
Glied (s) — ud, člen
Gliedmaßen (w) — udje
Glockenspiel (s) — pritrkavanje, zvonjenje
Glöckner (m) — zvonar
Glücksfall (m) — srečni naključek
Seiltänzer (m) — vrvohtodec
Untergang (m) — konec, pogin
Tempo (s) (die Tempi) — takt, mera
vergelt, ich vergalt, ich habe vergolten — povrniti, poplačati
züchten (Blumen) — gojiti (cvetlice)

Redewendungen

mit einer Glasur überziehen — z loščem prevleči
glatt (glattweg) erlogen — naravnost izmišljen (zlagan)
sich zum Verwechseln gleichen — do pike podoben
glimpflich davonkommen — srečno niti

Kaufhaus

LOTHAR WEBER LITTAI

Spezerei, Manufaktur,
Galanterie, Schuhwaren
Geschirr, Papier,
Buchhandlung

„IKA“

WIRK- UND STRICKWARENFABRIK G. M. B. H.

KRAINBURG

ANTON ŠTEFE

SCHUHFABRIK — TOVARNA ČEVLJEV

KRAINBURG

Franz
Saplatnik

Heiligenkreuz

Gasthaus und Lederhandlung

Trgovci detajlisti, pozor!

Pomivalke za posodo
(Topfreiniger) in **podstavke**
za na mizo (Topfuntersetzer)
dobite pri Merkurju,
Großhandel, Krainburg

DOLIAK - WOCH. MITTERDORF

Bekanntmachung

Auf Grund der Verordnung des Generalbevollmächtigten für den Arbeitseinsatz über die Meldung von Männern und Frauen für Aufgaben der Reichsverteidigung vom 27. Jänner 1943 (RGBl. I, S. 67) haben sich alle Männer vom vollendeten 16. bis zum vollendeten 65. Lebensjahr und alle Frauen vom vollendeten 17. bis zum vollendeten 45. Lebensjahr bis spätestens 24. Februar 1943 zu melden, wenn sie:

- a) am 1. Jänner 1943 weder in abhängiger Beschäftigung standen, noch einer selbständigen Berufstätigkeit nachgingen, außerdem auch Ruhestandsbeamte;
- b) am 1. Jänner 1943 zwar in einem abhängigen Arbeitsverhältnis standen, deren Arbeitszeit jedoch weniger als 48 Stunden in der Woche betrug;
- c) selbständige Berufstätige, die am 1. Jänner 1943 keine oder nicht mehr als 5 Gefolgschaftsmitglieder beschäftigten, vorläufig ausgenommen hiervon die Selbständigen im Handel, Handwerk und Gastgewerbe;
- d) von der Meldepflicht sind folgende Personen ausgenommen:
 - a) Ausländer (Schutzangehörige, Protektionsangehörige und Staatenlose haben sich dagegen zu melden);
 - b) Männer und Frauen, die in einem öffentlich-rechtlichen Dienstverhältnis stehen, sowie die zur Wehrmacht, zur Waffen-SS, zur Polizei und zum Reichsarbeitsdienst (männl. und weibl.) Einberufenen;
 - c) Männer und Frauen, die mindestens seit dem 1. Jänner 1943 in einem Beschäftigungsverhältnis stehen, dessen Arbeitszeit 48 Stunden oder mehr in der Woche beträgt;
 - d) selbständige Berufstätige, die am 1. Jänner 1943 mehr als fünf Personen beschäftigt haben;
 - e) Männer und Frauen, die in der Landwirtschaft voll tätig sind;
 - f) Männer und Frauen, die hauptberuflich selbständig im Gesundheitswesen tätig sind;
 - g) Geistliche;
 - h) Schüler und Schülerinnen, die eine öffentliche oder anerkannte private, allgemeinbildende Schule (Mittel- oder Höhere Schule) besuchen;
 - i) Anstaltspfleglinge, die erwerbsunfähig sind;
 - j) werdende Mütter sowie Frauen mit einem noch nicht schulpflichtigen Kind oder mindestens zwei Kindern unter 14 Jahren, die im gemeinsamen Haushalt leben;
 - k) Personen in Landgemeinden, die sich bereits auf Grund der Verordnung über den Einsatz zusätzlicher Arbeitskräfte für die Ernährungssicherung des deutschen Volkes vom 7. März 1942 zur Arbeit in der Landwirtschaft bereit erklärt haben und auch entsprechend erlaubt wurden.
- e) Die Meldung erfolgt durch Ausfüllung eines Vordrucks. Dieser Vordruck ist bei den Arbeitsämtern, deren Nebenstellen oder den Ortsgruppen der NSDAP. zu beheben und nach Ausfüllung bis spätestens 24. Februar 1943 der für den Wohnort zuständigen Arbeitsamtsdienststelle zu übersenden. Eine persönliche Vorsprache bei der zuständigen Arbeitsamtsdienststelle hat erst über Aufforderung zu erfolgen.

Der Präsident des Landesarbeitsamtes für Steiermark und Kärnten.

Fersenspolster
aus Schwammgummi
eingelangt.

Gummihaus Wiedner,
Klagenfurt, Bahnhofstr.,
Ecke Lidmanskysgasse.

SENF

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Fußgelenkbandagen
(Knöchelstützen)
eingelangt.

Gummihaus Wiedner,
Klagenfurt, Bahnhofstr.,
Ecke Lidmanskysgasse.

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Wasserkissen
(Wasserbett) eingelangt.

Gummihaus Wiedner,
Klagenfurt, Bahnhofstr.,
Ecke Lidmanskysgasse.

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Postsparen
macht unabhängig

Wo Sie sich auch aufhalten, überall steht Ihnen die

Postsparkasse

zur Verfügung. Viele Millionen Postparer gibt es schon heute. Gehen Sie sofort zu Ihrem Postamt und lassen Sie sich ein Postparbuch aushändigen.

DEUTSCHE REICHSPOST

Gegen Einkaufsscheine:
Sperrplatten: Buche, Fichte, Panelplatten -
Eichsfelder Sperrtüren.

Ohne Einkaufsschein:
Furniere 0,8 bis 3 mm inländische und ausländische
Herkunft für außen und innen.

HANS TRANINGER

Klagenfurt, Völkermarkter Straße - Rut 1593

Rohwildfelle

Füchse, Marder, Iltisse, Eichhörnchen und
dergleichen kauft zu höchstzulässigen Preisen

Kürschner und Pelzwarenhandlung

I. Rauchenwald

Klagenfurt, St. Velter Straße 1

Elektrizitätswerk

V. MAJDITSCH

KRAINBURG

MALIOGLASI

Službo dobi
Prodajalko, tudi
začetnico, ki zna
nemško, takoj
sprejme: Schuh-
haus, F. Lichtl,
Krainburg.
5499-1

Starejšo
žensko za po-
spravljanje pisarni-
iščemo. Služba
celo- ali poldnev-
na, po dogovoru.
„Merkur“- Mai-
ditsch, Eisengroß-
handlung, Krain-
burg. 5555-1

Hišno pomočni-
co, ki ima vese-
lje do otrok in
zna nekaj nem-
ško govoriti,
sprejme takoj
rodovina v Wienu.
Predstaviti pri
Mirnigg, Klagen-
furt, St. Velter
Straße 5. 500-1

Dekla, ki je va-
jena krav in
prašičev, se
sprejme na gra-
ščinsko posestvo
pri Krainburgu,
takoj ali pozne-
je. Dopise na
K. B. Krainburg
pod „Samostojna
dekla“. 5527-1

Išče se kuhari-
ca ali pa dekle,
ki zna že vsaj
malo kuhati v
trgovsko hišo k 6
odraslim osebam.
Ponudbe na K.
B. Krainburg
pod „Kuharica“. 5527-1

Iščem dekle za
posestvo in dve
prodajalki, večji
nekaj nemščine,
za trgovino z
mesom za Kärn-
ten. Služba dobra
in stalna. Dopise
na K. B. Krain-
burg pod „Kärn-
ten“. 5534-1

Pridnega oskrb-
nika z družino,
vajenega gorske-
ga terena, sprej-
me večje posest-
vo v Ratschach
pri Steinbrücku.
— Ponudbe na:
Franz Konieditz,
Margarethenberg
štev. 4, Wart
pri Krainburgu.
5512-1

Učenko iz po-
štene hiše, ki ima
veselje do trgo-
vine z mešanim
blagom, sprej-
mem. Domschale,
Schillerstraße 85,
pošta Wart pri
Vsa oskrba v
hiši. 5561-1

Frizerskega uče-
ca ali učenko tak-
oj sprejme: Pe-
ter Kos, Friseur,
Krainburg. Hra-
na v hiši. 5548-1

Sprejemem trgo-
vsko pomočnico,
ki bi bila zmož-
na samostojno
voditi trgovino
z mešanim bla-
gom na deželi.
Nastop takoj. —
Boris Medved,
Hüllben 53, Post
Georgen. 5546-1

Kovaškega va-
jenja (za izdelava
vo sekir in dru-
gega gospodarskega
orodja) zdravega,
močnega, v starosti
15 let, ki ima
veselje do te
obrti, takoj sprej-
mem. Oskrba v
hiši. — Klemenc
Franz, kovač za
gospodarsko
orodje, Schmarza
21, Stein, Ober-
krain. 5552-1

Skladiščnika išče
trgovina s pre-
mogom v Klagen-
furtu. Roko-
pisni potek živ-
ljenja zaželen.
Dopisi pod 1001
na Karaw. Bote
Klagenfurt. 1004-1

Prodaj
Prodaj popolno-
ma nove, dvo-
delne sani, za par-
konj. Naslov pri
K. B. Krainburg.
5544-6

Dobro ohranjen
globok otroški
voziček prodam
ali zamenjam za
sportnega. Po-
nudbe na K. B.
Krainburg, pod
„Sportni vozi-
ček“. 5547-6

Kovčeg - gramo-
fon s ploščami
naprodaj za ce-
nilno vrednost.
Wart št. 94 pri
Krainburgu. 5545-6

Prodaj malo
rabljen, globok
otroški voziček.
— Maria Jereb,
Wart 7. 5550-3

Prodaj kravo,
teško, po tret-
jem teletu. Na-
slov: Jama 15,
pošta Wart pri
Krainburgu. 5549-6

Kupim
Listnatega obli-
kavega lesa, ka-
kor orehovega,
javorjevega, čreš-
njevega, jelšev-
ga, bukovega itd.
franko naklad-
ni vagon ali
franko dobro
vozne avtomob-
ilske ceste, ku-
pi vsako količi-
no, Hans Tra-
ninger, Holz-
großhandel, Klagen-
furt, Völker-
markter Straße,
Bahnübersetzung.
1083-7

Išče se za nakup:
nekaj vagonov
smrekovega, jel-
kovega, borove-
ga lesa, 19, 24 in
26 mm, 8 do 17
cm, paralelno ali
konično, iz žage
ali trgovine v
vseh kakovostnih
razredih. Visoka
stopnja nujnosti.
Ponudbe na Hans
Traninger, Holz-
großhandel, Klagen-
furt, Völker-
markter Straße,
Bahnübersetzung.
1083-7

Listnatega reza-
nega lesa ka-
kor orehovega,
javorjevega, čreš-
njevega, jelšev-
ga, bukovega itd.
franko naklad-
ni vagon ali
franko dobro
vozne avtomob-
ilske ceste, ku-
pi vsako količi-
no, Hans Tra-
ninger, Holz-
großhandel, Klagen-
furt, Völker-
markter Straße,
Bahnübersetzung.
1083-7

Dopisi
19-letna Gorenj-
ka, zaposlena v
pisarni, želi zna-
nja s sebi pri-
mernim gospo-
dom. Dopise
sprejema le od
železničarjev na
Gorenjskem pod
„Cvetiči ven-
ček“ na K. Bote,
Krainburg. 5553-20

Izgubljeno
Znani moški, ki
je našel del
„akse“ pri Zirk-
lach, naj jo vrne
proti primerni
nagradi pri ko-
vaču v Četnjev-
ku. 5543-22

Zgubil sem dva
ključa, enega od
omare, drugega
od vratne klju-
čavnice, pritrje-
na na eni zapon-
ki. Najditeja
prosim, naj ju
odda proti na-
gradi na K. B.,
Krainburg. 5554-22

Razno
Dokaz arijskega
pokolenja pri-
skrbi Familien-
forschung, Graz,
Grieskai 60.
3588-23

Orthopädische
Stiefel- und Goiserer-Erzeugung

JOHANN KURENT
Schuhmacher

MANNBURG

Ganz Elektrowerkstätten

Ing. F. Dullnig, Klagenfurt
Pischeldorfer Straße Nr. 4 - Telefon Nr. 1822

Bau: Elektrische Kraftanlagen
Freileitungen usw.

Reparaturen: Elektrische Maschinen,
Motoren jeder Art und Größe

Luster, Tischstehlampen und
Glühbirnen in großer
Auswahl **RADIOHAUS KERN**
KLAGENFURT - BURGGASSE NR. 4